

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

XI kadencja

Sprawozdanie stenograficzne

4. posiedzenie
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
w dniach 20 i 22 grudnia 2023 r.

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

XI kadencja

Sprawozdanie stenograficzne

4. posiedzenie
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
w dniach 20 i 22 grudnia 2023 r.

Porządek obrad
4. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
w dniach 20 i 22 grudnia 2023 r.

1. **Ustawa** o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.
2. **Zmiany** w składzie komisji senackich.
3. **Odwołanie** przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.
4. **Ustawa** o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego.
5. **Ustawa** o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023.
6. **Ustawa** o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024.
7. **Wybór** przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.

*Oświadczenia senatorów są składane na końcu posiedzenia,
po wyczerpaniu porządku obrad.*

Obecni senatorowie: według załączonej do protokołu listy obecności.

Obecni goście i przedstawiciele urzędów:

Ministerstwo Finansów	– podsekretarz stanu Hanna Majszczyk
Ministerstwo Przemysłu	– minister Marzena Czarnecka
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	– podsekretarz stanu Sebastian Gajewski
Ministerstwo Sprawiedliwości	– sekretarz stanu Arkadiusz Myrcha

(Początek posiedzenia o godzinie 14 minut 34)

(Posiedzeniu przewodniczy marszałek Małgorzata Kidawa-Błońska)

**MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA**

Otwieram czwarte posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej XI kadencji.

(Marszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską)

Na sekretarzy posiedzenia wyznaczam senator Agnieszkę Kołacz-Leszczyńską oraz senatora Piotra Masłowskiego.

Listę mówców prowadzi będzie senator Agnieszka Kołacz-Leszczyńska.

Proszę państwa senatorów sekretarzy o zajęcie miejsc przy stole prezydyjnym.

Wobec niewniesienia zastrzeżeń do protokołu pierwszego posiedzenia stwierdzam, że protokół tego posiedzenia został przyjęty.

Państwo Senatorowie, projekt porządku obrad został wyłożony na ławach senatorskich.

W rozesłanym państwu projekcie porządku obrad znajdował się punkt: ustawa o zmianie ustawy o finansowym wsparciu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom. Ustawa nie zostanie uchwalona na obecnym posiedzeniu Sejmu i nie będzie przedmiotem obrad Senatu podczas czwartego posiedzenia. Punkt dotyczący ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego zostanie uzupełniony po uchwaleniu tej ustawy przez Sejm i po przygotowaniu sprawozdania przez właściwą komisję senacką.

Ponadto pragnę państwa poinformować, że porządek obrad może zostać uzupełniony o punkty dotyczące ustaw o budżetach na rok 2023 oraz rok 2024. Porządek zostanie uzupełniony o te ustawy

po uchwaleniu ich przez Sejm oraz po przygotowaniu sprawozdań właściwych komisji senackich.

Proponuję rozpatrzenie punktów pierwszego i drugiego, pomimo że druki zostały dostarczone w terminie późniejszym niż określony w art. 34 ust. 2 Regulaminu Senatu. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Wysoka Izba przyjęła przedstawioną propozycję.

Wobec braku głosów sprzeciwu stwierdzam, że Senat przedstawioną propozycję przyjął.

Stwierdzam, że Senat zatwierdził porządek obrad czwartego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej XI kadencji.

Państwo Senatorowie, informuję, że po zasięgnięciu opinii Konwentu Seniorów zdecydowałam o wydłużeniu obecnego posiedzenia o dzień 22 grudnia br. Obrady wznowimy o godzinie 14.00.

Szanowni Państwo, głosowania w sprawie punktów pierwszego i drugiego zostaną przeprowadzone dzisiaj. Pozostałe głosowania w sprawie punktów, o które porządek obrad zostanie rozszerzony, zostaną przeprowadzone pod koniec posiedzenia.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu...

(Senator Wojciech Skurkiewicz: Pani Marszałek, wniosek formalny.)

Tak?

Bardzo proszę, pan poseł Skurkiewicz.

(Głos z sali: Senator.)

Przepraszam, pan senator Skurkiewicz.

(Senator Wojciech Skurkiewicz: Może być...)

Tak, długo byliśmy razem w ławach poselskich.

**SENATOR
WOJCIECH SKURKIEWICZ**

Szanowna Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Na podstawie art. 48 ust. 2 pkt 1 w imieniu senatorów Prawa i Sprawiedliwości wnoszę

o ogłoszenie przerwy w dzisiejszym posiedzeniu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z prośbą o to, aby przed obliczem Wysokiego Senatu stawił się minister kultury i dziedzictwa narodowego, pan minister Sienkiewicz, celem złożenia stosownych wyjaśnień odnośnie do działalności, która miała miejsce w ostatnich kilkunastu czy kilkudziesięciu godzinach, dotyczącej mediów publicznych.

Szanowni Państwo, stała się rzecz niebywała, rzecz skandaliczna i rzecz antydemokratyczna.

(Poruszenie na sali)

Wbrew porządkowi, wbrew ustalonemu porządkowi prawnemu minister kultury i dziedzictwa narodowego dokonał zamachu na media publiczne. Dokonał tego zamachu przy użyciu niekonstytucyjnych metod.

Przypomnę, że w polskim porządku prawnym o tym, czy można podejmować określone działania i decyzje, stanowią ustawy, ale nade wszystko konstytucja.

(Wesołość na sali)

No i właśnie ten rehot sali, ten rehot lewej części sali pokazuje, gdzie tę konstytucję państwo macie.

(Głos z sali: My wiemy, gdzie ją mamy.)

Nie będę używał dalszych epitetów.

Szanowni Państwo, jeszcze raz powtórzę: ten zamach antydemokratyczny, wbrew państwu prawa, który nastąpił w ostatnich godzinach, który nie ma w historii, poza 1981 r., kiedy wprowadzony był stan wojenny, kiedy wyłączony był sygnał ówczesnej Telewizji Polskiej, kiedy na ekranach...

(Głos z sali: To była telewizja PiS-owska!)

...czarno-białych telewizorów pojawił się nieprzyjemny człowiek w czarnych, ciemnych okularach... Dzisiaj, po 42 latach, „koalicja 13 grudnia” ponownie dokonała zamachu na media.

(Głos z sali: W jakim trybie?)

Dzisiaj „koalicja 13 grudnia” dokonała czegoś, co, jak się wydawało, w państwie prawa, w państwie demokratycznym nie może mieć miejsca, dzisiaj „koalicja 13 grudnia”, mając za nic przepisy konstytucji, mając za nic ustawy, dokonała dekretem, może w inny sposób, zamachu na media publiczne. Wyłączony został sygnał nadawania programu, jednego z programów telewizji publicznej, TVP Info, z czym nie mieliśmy do czynienia nigdy poza 1981 r. Dzisiaj rząd „koalicji 13 grudnia” wkomponował się w najmroczniejsze czasy okresu PRL.

Jeszcze raz występuję, Pani Marszałek, z wnioskiem formalnym o ogłoszenie przerwy. *(Oklaski)*

MARSZAŁEK

MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA

Z wnioskiem przeciwnym zgłasza się pan poseł Jerzy Fedorowicz.

(Głos z sali: Senator.)

Chciałabym tylko panu senatorowi przypomnieć, że jest to „koalicja 15 października”, jeżeli pan chce tę koalicję jakoś nazywać, i takiej nazwy proszę się trzymać. *(Oklaski)* I proszę nas na tej sali nie obrażać, mówiąc głośno o konstytucji. Gdyby w naszym kraju istniały – a od 8 lat nie istnieją – media publiczne, tego problemu by nie było.

Bardzo proszę, pan senator Fedorowicz.

SENATOR

JERZY FEDOROWICZ

Dziękuję bardzo, Pani Marszałek.

Zgłaszam wniosek przeciwny. Bardzo łatwo jest mi go uzasadnić. Po prostu, Panie Senatorze, pan się chyba pomylił, bo rzeczywistość... Pan nie wie, co wyście wyprawiali tutaj 8 lat temu, żeby przejąć tę władzę? Pan nie widział tych pasków?

(Senator Wojciech Skurkiewicz: Nie widziałem.)

Pan nie widział tego wszystkiego? Tego kłamstwa, tej obrzydliwej propagandy? Atakowania jednego z najważniejszych polskich polityków, czyli pana premiera Donalda Tuska, wtedy, kiedy jeszcze był szefem Rady Europejskiej?

Tak że, Pani Marszałek, jest głos sprzeciwu. A zmiany w telewizji będą przeprowadzone. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Na pewno!)

MARSZAŁEK

MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA

Dziękuję bardzo.

Będziemy głosowali nad wnioskiem o ogłoszenie przerwy.

Kto z pań i panów posłów jest za wnioskiem...

(Głosy z sali: Senatorów.)

(Rozmowy na sali)

Kto z pań i panów senatorów jest za wnioskiem o ogłoszenie przerwy? Bardzo proszę nacisnąć przycisk.

Ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności

Kto się wstrzymał?

Bardzo proszę o podanie wyników głosowania.

(Głos z sali: Moment!)

(Głos z sali: Nie działa.)

(Głos z sali: Tylko żeby dobrą kartą zagłosował.)

(Rozmowy na sali)

Głosowało 69 senatorów, 15 – za, 53 – przeciw, 1 senator się wstrzymał. (**Głosowanie nr 1**)

Wniosek o przerwę nie został uwzględniony.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu pierwszego porządku obrad: ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 34, a sprawozdanie komisji – w druku nr 34 A.

Sprawozdanie Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej przedstawi pani senator Agnieszka Gorgoń-Komor.

Bardzo proszę.

**SENATOR SPRAWOZDAWCA
AGNIESZKA GORGOŃ-KOMOR**

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Mam zaszczyt przedstawić państwu sprawozdanie z posiedzenia Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej, które odbyło się w dniu dzisiejszym o godzinie 12.00. Rozpatrywaliśmy ustawę o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności; druk senacki nr 34, druki sejmowe nr 106 i 116. Na początku pani przewodnicząca komisji zapytała członków tej komisji, czy jest zgoda na rozpatrywanie tej ustawy, pomimo że druk senacki nie został dostarczony państwu senatorom w przeddzień posiedzenia. Jednogłośnie byliśmy za tym, żeby rozpatrywać ustawę.

Teraz przebieg prac legislacyjnych w Sejmie: 12 grudnia został wniesiony projekt ustawy przez grupę posłów, potem marszałek Sejmu 13 grudnia skierował projekt do Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, a komisja po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu projektu ustawy na posiedzeniu 19 grudnia wniosła o jego uchwalenie w brzmieniu zawartym w sprawozdaniu. Na etapie prac komisji wprowadzono do projektu wiele zmian doprecyzowujących o charakterze technicznolegislacyjnym.

Drugie czytanie projektu ustawy miało miejsce na pierwszym posiedzeniu Sejmu 19 grudnia. Niezwłocznie przystąpiono do trzeciego czytania. Sejm uchwalił ustawę w brzmieniu zawartym w sprawozdaniu komisji 339 głosami za, nie było głosów przeciwnych i nikt się nie wstrzymał.

Celem ustawy jest przedłużenie ważności orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności do dnia 30 września 2024 r. Konsekwencją tego przedłużenia będzie przedłużenie terminu ważności m.in. kart parkingowych, a także okresu przysługiwania świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekunów, świadczeń lub dodatków na pokrycie kosztów utrzymania dziecka lub osoby pełnoletniej w rodzinnej pieczy zastępczej, uzależnianych od terminu ważności orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

Rozwiązanie to ma na celu przeciwdziałać skutkom opóźnień w działalności zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności, zarówno powiatowych, jak i wojewódzkich. Była to inicjatywa środowisk osób z niepełnosprawnością i ich opiekunów. Ok. 600 tysięcy wniosków zostało złożonych w tej sprawie, aby właśnie taką ustawę podjąć, po to, żeby te osoby nie były pozbawione tych świadczeń.

Na posiedzeniu komisji byli obecni podsekretarz stanu w ministerstwie rodziny, pan Sebastian Gajewski, pani poseł Katarzyna Ueberhan, poseł wnioskodawca, oraz pan Krzysztof Kosiński, pełnomocnik do spraw osób z niepełnosprawnością. Dyskusja w zasadzie sprowadzała się do tego, jaka jest przyczyna konieczności podjęcia tej uchwały.

Komisja jednoznacznie uznała, nie wnosząc poprawek, że przyjmujemy tę ustawę bez żadnych uwag. Tak że 6 senatorów było za przyjęciem tej ustawy. Dziękuję bardzo.

**MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA**

Dziękuję bardzo, Pani Senator.

Czy są pytania do senator sprawozdawcy? Nie widzę zgłoszeń.

Dziękuję bardzo.

(Senator Agnieszka Gorgoń-Komor: Dziękuję.)

Ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń
o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności

Czy przedstawiciel rządu pragnie zabrać głos w tej sprawie?

Bardzo proszę, pan Sebastian Gajewski. Bardzo proszę.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE RODZINY,
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
SEBASTIAN GAJEWSKI

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Mam przyjemność przedstawić stanowisko Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na temat ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

Jest to ustawa, która była na etapie sejmowym projektem poselskim zgłoszonym przez przedstawicieli różnych klubów parlamentarnych, niemniej jednak Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej od początku z tym projektem i z jego założeniami się identyfikuje.

Jest to ustawa o charakterze ustawy epizodycznej, interwencyjnej, która pozwala rozwiązać bardzo duży praktyczny i prawny problem, z którym mierzą się osoby z niepełnosprawnością. Tak jak wskazała pani senator sprawozdawczyni, ustawa zakłada przedłużenie ważności orzeczeń o niepełnosprawności oraz o stopniu niepełnosprawności wydanych w stosunku do osób, które, no właśnie, z przyczyn związanych z zatorami powstałymi w powiatowych zespołach do spraw orzekania o niepełnosprawności oraz w niektórych wojewódzkich zespołach do spraw orzekania o niepełnosprawności mogą nie otrzymać tych orzeczeń w terminie, a w konsekwencji utracić, po pierwsze, status osoby niepełnosprawnej, a po drugie, uprawnienia do świadczeń pieniężnych, jak i niepieniężnych, liczne uprawnienia pozaświadczeniowe, jak np. karta parkingowa, o której bezpośrednio mowa w tej ustawie.

Dodam tylko, że ta ustawa pozwala na zachowanie wszystkich tych uprawnień, a w aspekcie proceduralnym zakłada najprostsze rozwiązania, które w najmniejszym stopniu obciążają osoby z niepełnosprawnościami.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prosi Wysoki Senat o przyjęcie tej ustawy bez poprawek i jak najszybsze

procedowanie tej ustawy z tego powodu, że data wejścia w życie, która jest przewidziana w art. 6, to 30 grudnia, a chodzi o to, żeby pan prezydent miał czas na wykonanie swojej konstytucyjnej kompetencji. Bardzo dziękuję.

MARZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania do przedstawiciela rządu? Jest bardzo dużo.

Pan senator Słoń. Bardzo proszę.

SENATOR
KRZYSZTOF SŁOŃ

Bardzo dziękuję.

Panie Ministrze, mam pytanie dotyczące tych orzeczeń, które tracą ważność teraz, w okresie do 31 grudnia 2023 r., a miały tracić ważność chyba w 2020 r. Co z nimi się dzieje?

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE RODZINY,
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
SEBASTIAN GAJEWSKI

Ta ustawa zakłada, że wszystkie grupy, które były objęte dotychczasowym przedłużeniem wynikającym z ustawy covidowej, potem z tej ustawy zmieniającej ustawę o ochronie konkurencji i konsumentów, jak i te osoby, których te przedłużenia do tej pory nie dotyczyły, a w przypadku których jednocześnie istnieje ryzyko, że ze względu na wspomniane zatory w powiatowych i wojewódzkich zespołach orzeczenia mogą nie zostać im wydane na czas, są tą ustawą objęte. Tak więc w naszym założeniu i w świetle stanowiska Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych nie ma takiej grupy, która z powodu tych zatorów orzecznich, które są dzisiaj, na tym etapie – bez względu na to, czy to jest ta wcześniejsza grupa, czy ta późniejsza – straciłaby świadczenia z powodu niewydania orzeczenia w terminie.

(*Senator Krzysztof Słoń: Rozumiem, że te wszystkie terminy, które do tej pory były rozbite, teraz są ujednoczone...*)

Tak, jest jedna data, to jest koniec września 2024 r.

Ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń
o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności

(Senator Krzysztof Słoń: Dziękuję bardzo.)
(Głos z sali: Ja jeszcze...)
(Głosy z sali: Nie, nie...)

MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA

Teraz otwieram dyskusję.
Czy chce ktoś...
(Senator Waldemar Witkowski: Ja mam tylko pytanie, jeżeli można, nie w dyskusji...)
Pan senator Witkowski. Bardzo proszę.

SENATOR
WALDEMAR WITKOWSKI

Wiemy, że miało być bez pytań, ale muszę zadać pytanie. Stan pandemii skończył się 1 lipca 2023 r. Czy wszystkie te ogłoszenia ze stanu pandemii, dotyczące karty parkingowej itd. – o to mnie zapytano wczoraj na spotkaniu rolników niepełnosprawnych... Czy to będzie z automatu przedłużone, czy...
(Głos z sali: Tak.)
Z automatu.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE RODZINY,
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
SEBASTIAN GAJEWSKI

Bardzo dziękuję, Panie Senatorze, za to pytanie. Ważność zarówno uprawnienia do karty parkingowej, jak i innych uprawnień pozaświadczeniowych oczywiście jest przedłużana wskutek wejścia w życie tej ustawy. Karta parkingowa, ze względu na wagę tego uprawnienia dla środowiska osób z niepełnosprawnościami, jest wprost zadeklarowana w tej ustawie. Ale także inne uprawnienia... W sytuacji, gdy uprawnienie idzie za orzeczeniem, a orzeczenie jest przedłużane, to uprawnienie jest zachowane w mocy.

MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA

Dziękuję bardzo, dziękuję.
Zostało złożonych 5 wniosków...
(Głos z sali: Nie, to są do debaty...)

Aha, przepraszam.
Otwieram dyskusję.
Czy ktoś z państwa chce zabrać głos? Nie.
Zamykam dyskusję, skoro nikt z państwa nie zapisał się do głosu.

Informuję, że zostały złożone przemówienia do protokołu. Złożyli je: pani senator Agnieszka Gorgoń-Komor, pan senator Henryk Siedlaczek, pan senator Benjamin Godyla, pan senator Ryszard Świłski i pani senator Agnieszka Kołacz-Leszczynska.

Informuję, że głosowanie w sprawie rozpatrywanej ustawy przeprowadzimy za chwilę.
Ogłaszam minutę przerwy.

(Przerwa w obradach od godziny 14 minut 52
do godziny 14 minut 53)

MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA

Wznawiam obrady.
Komisja Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej przedstawiła projekt uchwały, w której wniosła o przyjęcie tej ustawy bez poprawek; druk senacki nr 34 A.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem projektu?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Bardzo proszę o podanie wyników głosowania.
Głosowało 63 senatorów, 62 – za, nikt nie był przeciw, 1 senator wstrzymał się od głosu.
(Głosowanie nr 2)

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu drugiego porządku obrad: zmiany w składzie komisji senackich.

Przypominam, że wniosek Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich w tej sprawie zawarty jest w druku nr 35.

Sprawozdanie Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich przedstawi pan senator Krzysztof Słoń.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

SENATOR SPRAWOZDAWCA
KRZYSZTOF SŁOŃ

Szanowna Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Przedstawiam wniosek Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich po posiedzeniu w dniu 20 grudnia br. w sprawie zmian w składzie komisji senackich. Na podstawie art. 14 ust. 5 Regulaminu Senatu komisja przedstawia następujący projekt uchwały.

Uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dzisiaj w sprawie zmian w składzie komisji senackich.

„§1. Senat Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 13 ust. 2 Regulaminu Senatu, odwołuje:

- 1) senatora Leszka Czarnobaja z Komisji Klimatu i Środowiska,
- 2) senatora Zygmunta Frankiewicza z Komisji Ustawodawczej,
- 3) senatora Michała Kamińskiego z Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- 4) senatora Wojciecha Ziemniaka z Komisji Petycji.

§2. Senat Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 13 ust. 2 Regulaminu Senatu, wybiera:

- 1) senatora Leszka Czarnobaja do Komisji Ustawodawczej,

2) senatora Michała Kamińskiego do Komisji Spraw Unii Europejskiej,

3) senatora Wojciecha Ziemniaka do Komisji Sportu”. Dziękuję.

MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie.

Przystępujemy do głosowania nad projektem uchwały przedstawionym przez Komisję Regulaminową, Etyki i Spraw Senatorskich.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem uchwały?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 72 senatorów, 71 – za, nikt nie był przeciw, 1 senator się wstrzymał. (**Głosowanie nr 3**)

Senat podjął uchwałę w sprawie zmian w składzie komisji senackich.

Ogłaszam przerwę w obradach do 22 grudnia br., tj. do piątku, do godziny 14.00.

Bardzo dziękuję.

(Przerwa w posiedzeniu o godzinie 14 minut 56)

(Wznowienie posiedzenia o godzinie 14 minut 01)

(Posiedzeniu przewodniczy marszałek Małgorzata Kidawa-Błońska)

**MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA**

Wznawiam obrady.

Proszę państwa senatorów o zajęcie miejsc. Dziękuję bardzo.

Wysoki Senacie, proponuję uzupełnienie porządku obrad o punkty: odwołanie przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą – i rozpatrzenie go jako punktu trzeciego porządku obrad; ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego – i rozpatrzenie go jako punktu czwartego porządku obrad; ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 – i rozpatrzenie go jako punktu piątego porządku obrad; ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024 – i rozpatrzenie go jako punktu szóstego porządku obrad. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Wysoka Izba przyjęła przedstawione propozycje.

Pan senator Krzysztof Bieńkowski. Bardzo proszę.

(Głos z sali: Z miejsca.)
Minuta.

**SENATOR
KRZYSZTOF BIEŃKOWSKI**

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Szanowni Państwo!

Zgłaszam wniosek o ogłoszenie przerwy w obradach w celu zaproszenia ministra spraw

wewnętrznych i administracji i wysłuchania informacji, ponieważ w jednym z urzędów wojewódzkich wojewoda lubelski, pan Komorski, zdjął symbol religijny, krzyż, który jest symbolem związanym z polskością, jak państwo wiecie, od rozpoczęcia dziejów państwa polskiego poprzez rozwój państwa polskiego, poprzez zabory, także okupację, komunizm. Ten symbol został dzisiaj zdjęty. Taka informacja się ukazała. Bardzo bym prosił o wysłuchanie pana ministra w tej sprawie, o wyjaśnienie, dlaczego tak się stało. Dziękuję bardzo. (Oklaski)

**MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA**

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan senator Kleina. Bardzo proszę.

**SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA**

Zgłaszam sprzeciw wobec tego wniosku.

**MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA**

Dziękuję bardzo.

Będziemy nad tym głosować.

Kto z państwa jest za ogłoszeniem przerwy?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników.

Głosowało 72 senatorów, 24 – za, 48 – przeciw, nikt się nie wstrzymał. (Głosowanie nr 4)

Odwołanie przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą
Ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego

Wniosek nie przeszedł, nie uzyskał akceptacji Wysokiej Izby.

Państwo Senatorowie, informuję, że głosowanie w sprawie punktu trzeciego, tj. odwołania przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, zostanie przeprowadzone bezpośrednio po rozpatrzeniu tego punktu. Pozostałe głosowania zostaną przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu trzeciego porządku obrad: odwołanie przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.

Senator Tomasz Grodzki złożył rezygnację z pełnienia tej funkcji. Wniosek o odwołanie senatora Tomasza Grodzkiego został pozytywnie zaopiniowany przez Konwent Seniorów i został zawarty w druku nr 40.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę zgłoszeń.

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania w sprawie odwołania przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.

Kto z państwa jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Bardzo proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 72 senatorów, 72 – za, nikt się nie wstrzymał i nikt nie był przeciw. (**Głosowanie nr 5**)

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie odwołania przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.

Szanowni Państwo Senatorowie, w związku z podjętą uchwałą pragnę poinformować państwa, że w przypadku wyboru przez Komisję Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą kandydata na przewodniczącego porządek obrad Senatu zostanie uzupełniony o punkt dotyczący wyboru przewodniczącego tej komisji.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu czwartego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 36, a sprawozdanie komisji – w druku nr 36 A.

Sprawozdanie Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności przedstawi senator Jarosław Rusiecki.

Bardzo proszę.

**SENATOR SPRAWOZDAWCA
JAROSŁAW RUSIECKI**

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

W dniu dzisiejszym zebrała się Komisja Gospodarki Narodowej i Innowacyjności w celu rozpatrzenia nowelizacji ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego. W czasie posiedzenia główny cel ustawy został przedstawiony przez panią Marzenę Czarnecką, ministra przemysłu...

(Rozmowy na sali)

(Marszałek Małgorzata Kidawa-Błońska: Ja bardzo państwa przepraszam, ale proszę o zachowanie spokoju na sali. Nie słycać wypowiedzi pana senatora. Dziękuję.)

A tym głównym celem ustawy, Szanowni Państwo, jest przedłużenie terminu zawieszenia spłat zobowiązań pieniężnych Polskiej Grupy Górniczej wobec ZUS i wobec Polskiego Funduszu Rozwoju. To przedłużenie zawieszenia spłat jest proponowane w ustawie do końca roku 2025.

W opinii Biura Legislacyjnego nie ma tu zastrzeżeń legislacyjnych, ale, jak zostało zaznaczone przez głównego autora opinii prawnej, panią mecenas Danutę Drypę, wprowadzenie tej ustawy spowoduje pewną kolizję konstytucyjną – ze względu na oczekiwany podpis prezydenta. Chodzi o to, że może po prostu zabraknąć tych 21 dni, które panu prezydentowi przysługują.

Ustawa ma oczywiście bardzo ważny techniczny wymiar dla funkcjonowania Polskiej Grupy Górniczej. Ze względu na sytuację, jaka ma miejsce w obszarze wydobywania węgla, ta ustawa wydaje się po prostu konieczna do wprowadzenia w celu umożliwienia funkcjonowania polskiego górnictwa. Jest to ustawa oczywiście przygotowana jeszcze przez rząd pana premiera Mateusza Morawieckiego.

W komisji ustawa nie wzbudziła kontrowersji. Propozycja złożona przez pana przewodniczącego, pana premiera Waldemara Pawlaka, aby przyjąć tę ustawę bez poprawek, została przyjęta jednogłośnie. Dziękuję bardzo.

**MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA**

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

(Senator Jarosław Rusiecki: Dziękuję bardzo.)

Czy są pytania do senatora sprawozdawcy? Nie ma.

Ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego
Ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej
na rok 2023

Dziękuję...
(*Głos z sali: Jest, jest...*)
Jest pytanie, przepraszam.
Pan senator Henryk Siedlaczek zadaje pytanie.

SENATOR
HENRYK PIOTR SIEDLACZEK

Szanowna Pani Marszałek! Wysoki Senacie!
Ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego wydłuża termin spłaty zobowiązań przez spółki węglowe z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w części finansowanej przez pracownika i płatnika, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych oraz ubezpieczenia zdrowotne, a także z tytułu wsparcia finansowego udzielanego przez Polski Fundusz Rozwoju Spółka Akcyjna w ramach programów rządowych do dnia 31 grudnia 2025 r. Czy ustawa określa, jakiego konkretnie okresu dotyczyć będą odroczone i wymienione w niej zobowiązania? Czy odroczenie to dotyczyć będzie zaległości finansowych powstałych do 31 grudnia 2023 r., czy także tych, które być może pojawiają się w 2025 r.?

Ponadto w ustawie dodaje się art. 5h w brzmieniu: „przedsiębiorstwo górnicze objęte systemem wsparcia jest zwolnione z obowiązku wpłacania na rachunek urzędu skarbowego zaliczek miesięcznych, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych”. Czy wiadomo już, jaki będzie skutek finansowy proponowanego zwolnienia z wypłacania zaliczek miesięcznych przedsiębiorstw górniczych? Dziękuję.

MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę.

SENATOR
JAROSŁAW RUSIECKI

Dziękuję bardzo.
Ja przepraszam, nie zrozumiałem połowy z tego, co pan senator był uprzejmy powiedzieć.

Ustawa dotyczy okresu, który jest za nami, a to, co będzie w przyszłości, będzie – tak myślę – przedmiotem prac ministerstwa w następnym okresie. Ta ustawa, chociaż, jak mówię, jest prosta, techniczna, ma ogromne znaczenie dla funkcjonowania Polskiej Grupy Górniczej.

MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA

Dziękuję bardzo.
Projekt ustawy został wniesiony przez rząd.
Czy przedstawiciel rządu pragnie zabrać głos w sprawie rozpatrywanej ustawy? Nie.
Dziękuję bardzo.
Czy są pytania do przedstawiciela rządu? Nie ma.

Otwieram dyskusję.
Czy ktoś z pań i panów senatorów pragnie... Nie.

Bardzo dziękuję.
Dla porządku informuję, że senator Agnieszka Gorgoń-Komor złożyła swoje oświadczenie, Ryszard Świlski złożył swoje oświadczenie i senator Benjamin Godyla złożył swoje oświadczenie w dyskusji do protokołu.

Zamykam dyskusję.
Rozumiem, że przedstawiciel rządu nie zabiera głosu.

Informuję, że głosowanie w sprawie rozpatrywanej ustawy zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu piętego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 38, a sprawozdanie komisji – w druku nr 38 A.

Sprawozdanie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych przedstawi senator Leszek Czarnobaj.
Bardzo proszę, Panie Senatorze.

SENATOR SPRAWOZDAWCA
LESZEK CZARNOBAJ

Pani Marszałek! Wysoki Senacie! Panie Ministrze!

Dzisiaj odbyło się posiedzenie komisji. Od razu powiem, że wszyscy członkowie komisji obecni podczas posiedzenia głosowali za pozytywnym

Ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej
na rok 2023

zaopiniowaniem tej ustawy. Jednocześnie pragnę poinformować państwa, że w Sejmie tylko 45 posłów głosowało przeciw tej ustawie. Ustawa nie wzbudza emocji politycznych.

Pragnę powiedzieć, że to, co dotyczy tej ustawy... To jest wdrożenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego dotyczącego wynagrodzenia prokuratorów za rok 2023. W ustawie o budżecie na rok 2023 był zapis dotyczący kwoty bazowej, od której liczone wynagrodzenie dla prokuratorów. Trybunał uznał, że jest to niezgodne z ustawą z 2016 r., stąd też jest inicjatywa dotycząca uregulowania tej sprawy w tejże ustawie.

Pani Marszałek, dziękuję.

**MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA**

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania do senatora sprawozdawcy?
Pan senator Bierecki. Bardzo proszę.

**SENATOR
GRZEGORZ BIERECKI**

Ja mam pytanie. Kiedy Trybunał wydał to orzeczenie?

(*Senator Leszek Czarnobaj: Już podaję.*)
I na czyj wniosek?

**SENATOR
LESZEK CZARNOBAJ**

Trybunał wydał je 8 listopada, a Krajowa Rada Sądownictwa była wnioskodawcą.

**MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA**

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę, Panie Senatorze.

**SENATOR
GRZEGORZ BIERECKI**

Drugie pytanie. Zanim zadam to pytanie, skonstatuję z satysfakcją, że nie mówimy o Trybunale Julii Przyłębskiej...

(*Senator Leszek Czarnobaj: Zaraz to dodam, przepraszam bardzo.*)

...tylko o Trybunale Konstytucyjnym, a wniosek nie był z neo-KRS, tylko z Krajowej Rady Sądownictwa.

Teraz pytanie, które chciałbym zadać. Nie udało mi się dotrzeć na posiedzenie komisji ze względu na pogodę. W art. 1 tej ustawy jest termin na wypłatę – do 31 grudnia. Dzisiaj mamy 22 grudnia, przed nami podpis prezydenta i publikacja. Czy ta kwestia była omawiana na posiedzeniu komisji? I czy zwracaliście państwo uwagę na możliwość przesunięcia tego terminu? Czy jest możliwość przesunięcia tego terminu tak, aby nie ryzykować takiej kolizji terminów?

**SENATOR
LESZEK CZARNOBAJ**

Pani Marszałek... Sprawa przesunięcia terminu nie była przedmiotem dyskusji. Niemniej jednak była podnoszona przez pana legislatora kwestia skracania praktycznie do minimum czasu dla Wysokiego Senatu i czasu dla pana prezydenta na podpisanie, skracania czasu na wejście tej ustawy w życie. Pan minister jest i, jak myślę, złożył deklarację, że pan minister i rząd zrobią wszystko, aby kwestie rozliczeń finansowych zostały zrealizowane w tym roku.

**MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA**

Dziękuję bardzo.
Projekt ustawy został wniesiony przez rząd.
Czy przedstawiciel rządu pragnie zabrać głos w tej sprawie? Nie.
Dziękuję bardzo.
Czy są pytania do przedstawiciela rządu? Nie ma.

Dziękuję.
Otwieram dyskusję.
Do głosu zapisał się pan senator Krzysztof Kwiatkowski.
Bardzo proszę.

**SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Pani Marszałek! Szanowni Państwo!
Ja trzema zdaniem odpowiem panu senatorowi Biereckiemu. Bo sposób zadania jego

pytania sugerował coś, co nie miało miejsca. Zajmujemy się sprawą, która w ogóle nie powinna trafić pod obrady Wysokiej Izby. Naprawiamy błąd, który został wprowadzony ustawą z grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej, dotyczący podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego prokuratorów.

Moim zdaniem nie był to przypadek. Jako były minister sprawiedliwości i prokurator generalny od początku nie miałem wątpliwości, że wprowadzone przepisy były niezgodne z konstytucją. Dlatego już w styczniu do Trybunału Julii Przyłębskiej wpłynął stosowny wniosek, czego należało się spodziewać. Ale, jak wiemy, Trybunał wtedy się pokłócił i nie chciał się odkłócić, i sprawa leżała aż do momentu, w którym poznaliśmy wynik woli wyborców, czyli wynik wyborów parlamentarnych. Wtedy Trybunał szybko się odkłócił i w jednym tygodniu dorzucił kilka miliardów złotych wydatków, no, już nowemu rządowi, z tytułu tzw. emerytur czerwcowych, a następnie kolejne ćwierć miliarda złotych na podwyżki dla prokuratorów. I dobrze, bo te pieniądze im się należały. Ale dlaczego tak to zorganizowano? Trybunał uznał, że te pieniądze należały się prokuratorom, ale wszystkim. Dlaczego nie wprowadzono takiego zapisu do ustawy o budżecie? Właśnie dlatego, żeby nie dać podwyżek wszystkim prokuratorom, tylko wybranym, w postaci premii, nagród, delegacji o szczebel wyżej. A prokuratorzy niepokorni dostawali delegacje w drugi koniec Polski.

Chciałbym w tym miejscu podziękować wszystkim prokuratorom, którzy mimo tych nacisków – formalnych, nieformalnych i finansowych – wykonywali swoje obowiązki, przygotowywali akty oskarżenia, ścigali przestępców i nie wchodzili w układy z władzą polityczną. Tym, którzy gromadzili materiał dowodowy, nie taki, jakiego oczekiwali ich przełożeni, ale taki, jaki wynikał ze stanu faktycznego, nawet jak wynikało z niego, że dotyka to osób pełniących najważniejsze funkcje państwowe.

Chcieliście wprowadzić system, w którym ci ludzie nie mieliby podwyżek. Dzisiaj te podwyżki dostaną wszyscy.

Jeszcze raz serdecznie dziękuję wszystkim prokuratorom, którzy w najtrudniejszych latach rzetelnie wykonywali swoje obowiązki, w tym prokuratorom ze stowarzyszenia „Lex super omnia”.
(Oklaski)

MARSZAŁEK

MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA

Informuję, że lista mówców została wyczerpana. Zamykam dyskusję.

Jak rozumiem, przedstawiciel rządu nie zabiera głosu.

Informuję, że głosowanie w sprawie rozpatrywanej ustawy zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu szósteo porządku obrad: ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 39, a sprawozdanie komisji – w druku nr 39 A.

Bardzo proszę o przedstawienie sprawozdania senatora Janusza Pęcherza, przedstawiciela Komisji Budżetu i Finansów Publicznych.

SENATOR SPRAWOZDAWCA

JANUSZ PĘCHERZ

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Mam zaszczyt przedstawić Wysokiej Izbie sprawozdanie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych o uchwalonej przez Sejm w dniu 21 grudnia 2023 r. ustawie o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024.

Marszałek Senatu dnia 21 grudnia skierowała ustawę do komisji. Po rozpatrzeniu ustawy na posiedzeniu w dniu dzisiejszym komisja wnosi: Wysoki Senat uchwalić raczy załączony projekt uchwały.

Podstawowe regulacje w omawianej ustawie wynikają wprost z procedowanego projektu ustawy budżetowej, którego pierwsze czytanie odbywało się w dniu wczorajszym. Do projektu ustawy budżetowej – przygotowanego wstępnie przez rząd premiera Mateusza Morawieckiego – wprowadzono autopoprawki, które wymusiły uchwalenie ustaw o budżecie.

W związku ze zwiększeniem wynagrodzeń nauczycieli o 30% od 1 stycznia 2024 r. wysokość kwoty bazowej dla nauczycieli, ujętej w art. 9 tej ustawy na rok 2024, generuje wzrost wynagrodzenia średniego o 30%, co w przypadku nauczycieli początkujących nie przekłada się na zapowiadany wzrost o 1 tysiąc 500 zł. Dlatego należało do omawianej ustawy wprowadzić przepis zwiększający wysokość wynagrodzenia nauczycieli początkujących

o 2,308%, gwarantując tym samym wzrost wynagrodzenia o 1 tysiąc 576 zł, czyli o ok. 33% w stosunku do obecnego wynagrodzenia.

Po raz pierwszy w historii do samorządów przekazane zostaną środki na podwyżki wynagrodzeń dla nauczycieli przedszkoli. Warto przypomnieć, że jest to zadanie własne gminy i dotychczas samorządy gminne musiały te zadania realizować ze swoich ograniczonych budżetów.

Skreśla się przepis, który zamrażał w roku 2024 wypłatę części rozwojowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, co umożliwi przekazanie do samorządów należnej im części subwencji, tj. 3 miliardów 200 milionów zł. Warto dodać także, że wprowadzono zmianę dotyczącą sposobu podziału części rozwojowej subwencji ogólnej. Dzieli się tę kwotę na części obejmujące 60% i 40%, nieco inaczej rozliczane. Te 60% będzie na dotychczasowych zasadach... Nie będę bardzo szczegółowo tego omawiał, jak będzie potrzeba, to wrócę do tego zagadnienia.

Wprowadzono również przepisy umożliwiające podwyżki dla nauczycieli akademickich, a także dla egzaminatorów. Te kwoty dla egzaminatorów były bardzo niskie, ostatecznie zwiększa się je o 78%.

Wprowadzono rozwiązania, które umożliwiają przekazanie, m.in. Funduszowi Reprywatyzacji, PKP Polskim Liniom Kolejowym Spółka Akcyjna, uczelniom, przedsiębiorstwom górniczym, publicznej radiofonii i telewizji, skarbowych papierów wartościowych – z tym że jest tu taka uwaga, że nie jest to obligatoryjne, a fakultatywne – do określonych, zapisanych w ustawie budżetowej kwot.

W dyskusji pytania senatorów do pani minister dotyczyły, mówiąc w uproszczeniu, tekstowych czeków, które w ostatnich 2 miesiącach zostały rozdane przez ministrów odchodzącego rządu niektórym samorządom. Ważne – co powiedziała pani minister – jest to, że wszystkie zobowiązania, na które są umowy, będą oczywiście kontynuowane, a o pozostałych trudno się teraz wypowiadać, bo trzeba to sprawdzić, ponadto te pieniądze pochodziły z funduszu covidowego, którym dysponuje kancelaria prezydenta... przepraszam, kancelaria premiera. Pani minister zapowiedziała także, że po Nowym Roku odbędą się spotkania z samorządowcami, na których te sprawy będą wyjaśnione.

Wysoka Izba, w imieniu Komisji Budżetu i Finansów Publicznych wnosząc o przyjęcie tej ustawy bez poprawek. (Oklaski)

MARSZAŁEK

MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Czy są pytania do senatora sprawozdawcy? Nie ma pytań.

Bardzo dziękuję.

Projekt ustawy został wniesiony przez rząd.

Czy przedstawiciel rządu chce zabrać głos? Nie.

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania do przedstawiciela rządu? Także nie ma.

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Do debaty nikt się nie zapisał.

Jest tylko jedno przemówienie na piśmie, złożył je pan senator Henryk Siedlaczek.

Informuję, że...

Zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie rozpatrywanej ustawy zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Bardzo proszę panią senator sekretarz o odczytanie komunikatów.

SENATOR SEKRETARZ

AGNIESZKA KOŁACZ-LESZCZYŃSKA

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Uprzejmie informuję, że posiedzenie Komisji Obrony Narodowej w sprawie wyboru zastępców przewodniczącego komisji odbędzie się 5 minut po ogłoszeniu przerwy w obradach w sali nr 182. Dziękuję bardzo.

MARSZAŁEK

MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA

Dziękuję bardzo.

Ogłaszam 20 minut przerwy w obradach.

Zwołuję posiedzenie Konwentu Seniorów 15 minut po ogłoszeniu przerwy.

Dziękuję bardzo.

(Senator Janina Sagatowska: Ale komisja emigracji...)

(Rozmowy na sali)

Posiedzenie komisji emigracji zostało zwołane, tak że ono się odbędzie. To jest to dodatkowe posiedzenie, o którym państwo nie wiedzieli.

(Przerwa w obradach od godziny 14 minut 25 do godziny 14 minut 52)

MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA

Wznawiam obrady.

Bardzo proszę wszystkich o zajęcie miejsc.

Proponuję uzupełnienie porządku obrad o punkt: wybór przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą – i rozpatrzenie go jako punktu siódmego porządku obrad. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Wysoka Izba przyjęła przedstawioną propozycję.

Sprzeciwu nie słyszę.

Stwierdzam, że Senat przedstawioną propozycję przyjął.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu siódmego porządku obrad: wybór przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.

Wniosek marszałek Senatu w sprawie wyboru senatora Bogdana Borusewicza na przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą zawarty jest w druku nr 41.

Informuję ponadto, że wniosek został pozytywnie zaopiniowany przez Konwent Seniorów.

Wniosek marszałek Senatu oraz kandydaturę senatora Bogdana Borusewicza przedstawi senator Tomasz Grodzki.

SENATOR
TOMASZ GRODZKI

Szanowna Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Widzę, że dobrze nam idą obrady, tak że jakieś 40 minut i będę kończył.

(Wesołość na sali)

Mówiąc poważnie, nie będę przedstawiał biografii pana marszałka Bogdana Borusewicza, bo jest ona powszechnie znana. Dla mnie, dla mojego pokolenia razem z prezydentem Wałęsą i wieloma innymi Bogdan Borusewicz jest w panteonie wielkich Polaków. *(Oklaski)* Ale mniej ludzi wie, że od dawna, jeszcze pełniąc funkcję marszałka tej Izby, a także wcześniej, niezwykle interesował się sprawami Polonii, zarówno na Wschodzie, jak i na Zachodzie. Odwiedził liczne ogniska Polonii na świecie i dorobił się, jako bodajże jedyny z nas, zakazu wjazdu do Rosji przez to, że walczył o polskość i Polaków. Zatem rekomenduję jego kandydaturę, i traktuję to jako zaszczyt, na stanowisko przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji

i Łączności z Polakami za Granicą. Chciałbym powiedzieć, że komisja jednogłośnie, ponadpartyjnie rekomendowała pana marszałka na to stanowisko. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zabrać głos w tej sprawie? Nie ma chętnych.

Przystępujemy do głosowania w sprawie wyboru przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.

Kto z państwa senatorów jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Bardzo proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 81 senatorów, 80 – za, 1 senator wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 6)**

(Oklaski)

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie wyboru przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.

Proszę pana przewodniczącego Bogdana Borusewicza o podejście do stołu prezydyjnego. Chciałabym wręczyć panu uchwałę w sprawie wyboru.

(Oklaski)

Powracamy do rozpatrywania punktu czwartego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego.

Komisja Gospodarki Narodowej i Innowacyjności przedstawiła projekt uchwały, w którym wniosła o przyjęcie tej ustawy bez poprawek; druk senacki nr 36 A.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały.

Kto z państwa jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 78 senatorów, 78 było za. **(Głosowanie nr 7)**

Projekt uchwały został przyjęty jednomyślnie.

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego.

Powracamy do rozpatrywania punktu piątego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy

o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023.

Komisja Budżetu i Finansów Publicznych przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o przyjęcie tej ustawy bez poprawek; druk senacki nr 38 A.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały.

Kto z państwa senatorów jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Bardzo proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 79 senatorów, 79 – za, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał od głosu. **(Głosowanie nr 8)**

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023.

Powracamy do rozpatrywania punktu szóstego porządku obrad: ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024.

Komisja Budżetu i Finansów Publicznych przedstawiła projekt uchwały, w którym wniosła o przyjęcie tej ustawy bez poprawek; druk senacki nr 39 A.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały.

Kto z państwa senatorów jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Bardzo proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 80 senatorów, 80 – za, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał od głosu. **(Głosowanie nr 9)**

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024.

Szanowni Państwo Senatorowie, kolejne, piąte posiedzenie Senatu planowane jest na dni 18 i 19 stycznia 2024 r. Informacje o porządku tego posiedzenia zostaną państwu dostarczone drogą elektroniczną.

Porządek obrad czwartego posiedzenia Senatu został wyczerpany.

Chciałabym państwu bardzo serdecznie podziękować na dzisiejszą bardzo szybką pracę i życzyć zdrowych, spokojnych świąt i bardzo dobrego przyszłego roku. *(Oklaski)*

A teraz przystępujemy do oświadczeń senatorów poza porządkiem obrad.

Oświadczenia nie mogą trwać dłużej niż 5 minut i nie mogą dotyczyć spraw będących przedmiotem porządku obrad bieżącego posiedzenia Senatu.

Bardzo proszę, pan senator Marek Komorowski. *(Rozmowy na sali)*

(Senator Marek Komorowski: Czy można...)

Przepraszam państwa, wszystkich bardzo serdecznie proszę o ciszę, bo senatorowie jeszcze chcą wygłosić oświadczenia, a są także tacy, którzy chcieliby ich posłuchać. Tak więc bardzo proszę o spokój.

SENATOR MAREK KOMOROWSKI

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Chciałbym wygłosić oświadczenie złożone na czwartym posiedzeniu Senatu w dniu 22 grudnia w imieniu grupy senatorów Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość.

Oświadczenie senatorów Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość skierowane jest do marszałka Sejmu Szymona Hołowni, marszałka Senatu Małgorzaty Kidawy-Błońskiej, prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska oraz ministra kultury i dziedzictwa narodowego Bartłomieja Sienkiewicza.

W dniu 20 grudnia 2023 r. o godzinie 11.18 nastąpiło bezprawne wyłączenie sygnałów telewizyjnych TVP Info i TVP World. Nastąpił w ten sposób bezprawny atak na media publiczne poprzedzony bezprawnym, siłowym wtargnięciem do siedziby władz telewizji publicznej przez osoby do tego nieuprawnione. Jedynym organem uprawnionym do dokonywania zmian w składach władz telewizji, radia i Polskiej Agencji Prasowej jest zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o Radzie Mediów Narodowych, DzU z 2021 r. poz. 692, właśnie Rada Mediów Narodowych, a nie minister kultury i dziedzictwa narodowego wywodzący swoje działania z uchwały Sejmu, która nie jest źródłem prawa powszechnie obowiązującego, jest tylko wewnętrzną regulacją sejmową. Działania podjęte przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego naruszają postanowienia Konstytucji RP, ponieważ przepisy pozaustawowe nie mogą być podstawą do dokonywania zmian we władzach Telewizji Polskiej – TVP, Polskiego Radia i Polskiej Agencji Prasowej.

Wyłączenie sygnału telewizyjnego przywodzi na myśl najczarniejsze wspomnienia z okresu stanu wojennego, kiedy to, do wtedy jedyny raz

w historii Polski, 13 grudnia 1981 r. również został wyłączony sygnał telewizyjny, a programy telewizyjne były wówczas jedynej słusznej opcji. Dzisiaj, po 42 latach, ponownie mamy do czynienia z podobną sytuacją – bezprawnym zamachem na media. Takie działania rządu bardziej nas przybliżają do Białorusi niż do krajów Europy Zachodniej i są drogą w kierunku dyktatury. Obecna większość parlamentarna wyraźnie pokazuje swój stosunek do postanowień Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wyrażając pogląd, że cel uświęca środki.

Nie pozwalamy niszczyć polskich mediów i praworządności w Polsce. Z dużym niepokojem obserwujemy aktualne wydarzenia łamiące praworządność i domagamy się, a wręcz żądamy informacji i złożenia stosownych wyjaśnień przez premiera Donalda Tuska oraz ministra kultury i dziedzictwa narodowego Bartłomieja Sienkiewicza odnośnie do wydarzeń dotyczących bezprawnego przejęcia mediów publicznych. Wzywamy do przywrócenia stanu sprzed 20 grudnia 2023 r. odnośnie do mediów publicznych.

Podpisali się senatorowie: Stanisław Karczewski, Waldemar Kraska, Robert Mamoń, Wojciech Skurkiewicz, Jan Hamerski, Jarosław Rusiecki, Anna Bogucka, Marek Pęk, Wiesław Dobkowski, Grzegorz Bierecki, Włodzimierz Bernacki, Ryszard Majer, Jerzy Chrościkowski... tutaj nieczytelne... Rafał Ambrozik, Krzysztof Słoń, Stanisław Gogacz, senator Bienkowski, senator Alicja Zając, Janina Sagatowska, Michał Seweryński, Zdzisław Pupa, Marek Adam Komorowski, Maciej Górski, Wiktor Durlak, Mieczysław Golba.

I drugie oświadczenie grupy senatorów, oświadczenie senatorów Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość, skierowane do marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Szymona Hołowni.

(Sygnał timera)

(Marszałek Małgorzata Kidawa-Błońska: Czas minął, Panie Senatorze.)

Ale to jest drugie oświadczenie.

(Marszałek Małgorzata Kidawa-Błońska: 5 minut ma pan tylko.)

(Rozmowy na sali)

Po raz...

(Głos z sali: Do protokołu.)

(Marszałek Małgorzata Kidawa-Błońska: A może pan złożyć do protokołu to oświadczenie?)

W dniu 21 grudnia 2023 r. marszałek Sejmu Szymon Hołownia wygasił mandaty poselskie Mariuszowi Kamińskiemu oraz Maciejowi

Wąsikowi w wyniku prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie. Naszym zdaniem to wygaszenie mandatów poselskich jest nieuzasadnione.

Posłowie Mariusz Kamiński i Maciej Wąsik w listopadzie 2015 r. zostali ułaskawieni przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie bowiem z art. 139 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej prezydent stosuje prawo łaski także przed uprawomocnieniem się wyroku, w postaci tzw. abolicji indywidualnej, co miało miejsce w tej konkretnej sprawie. Pogląd ten potwierdził Trybunał Konstytucyjny w dniu 2 czerwca 2023 r., stwierdzając, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do sprawowania kontroli ze skutkiem prawnym wykonywania kompetencji prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie prawa łaski.

Uważamy więc, że mandaty poselskie Mariuszowi Kamińskiemu i Maciejowi Wąsikowi nie powinny zostać wygaszone na skutek zastosowania wobec nich prawa łaski.

Wzywamy marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Szymona Hołownię do cofnięcia postanowienia o wygaszeniu mandatów poselskich posłom Mariuszowi Kamińskiemu i Maciejowi Wąsikowi.

I tu podpisy 25 senatorów, tak jak przy poprzednim wniosku. *(Oklaski)*

MARSZAŁEK

MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA

Dziękuję bardzo.

Chciałabym jednak państwu senatorom przypomnieć, że oświadczenia senatorskie nie mogą trwać dłużej niż 5 minut. Każdy senator może złożyć na piśmie niewyłoszone oświadczenie do protokołu. Jest regulamin i bardzo proszę na przyszłość do niego się stosować.

(Senator Marek Komorowski: Dobrze, Pani Marszałek.)

Dzisiaj to jest wyjątkowo, bo jest czas przedświąteczny, ale następnym razem będę, niestety, odbierała głos. Porządek w Senacie musi być.

Bardzo proszę, pan senator Kwiatkowski.

SENATOR

KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

Pani Marszałek! Szanowni Państwo!

Postaram się w skrócie wygłosić 2 oświadczenia.

Pierwsze moje oświadczenie kieruję do ministra kultury oraz do ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego.

Jakie działania zostały podjęte przez oba resorty w związku z raportem Najwyższej Izby Kontroli z października tego roku pt. „TVP – Bizancjum za publiczne pieniądze”?

W raporcie tym możemy przeczytać, że w telewizji publicznej za czasów prezesa Kurskiego i jego następcy doszło do naruszenia zasad legalności, rzetelności, celowości i gospodarności w wydatkach publicznych. NIK stwierdziła nieprawidłowości o znacznym rozmiarze, które wskazują na to, że mogło dochodzić do zjawisk korupcyjnych, również związanych z tym, że część osób pobierała wynagrodzenie i jako pracownicy telewizji, i jako osoby, które miały zarejestrowaną działalność gospodarczą i otrzymywały środki finansowe z telewizji publicznej.

Chciałbym w tym miejscu wygłosić oświadczenie kierowane do obu panów ministrów i prosić o informację, jakie działania w związku z tymi ujawnionymi nieprawidłowościami zostały podjęte. Wiemy, że w tej sprawie Najwyższa Izba Kontroli złożyła zawiadomienie do prokuratury w związku z możliwością popełnienia przestępstwa.

Chciałbym się także dowiedzieć, jakie przepisy regulują sprawy związane z funkcjonowaniem spółek Skarbu Państwa, które przynoszą stratę. Przypomnę, że telewizja publiczna w zeszłym roku i w tym roku odnotowała stratę, mimo że w ostatnich latach została zasilona sumą ponad 7,5 miliarda zł jako rekompensatą za tzw. abonament, który notabene jest także zbierany.

To było oświadczenie kierowane do obu panów ministrów.

Teraz wygłoszę drugie oświadczenie, kierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi.

W związku z wnioskiem, który wpłynął do tegoż ministra od Łódzkiej Sieci Lokalnych Grup Działania, o objęcie szczególnym nadzorem postępowań odwoławczych w sprawie toczącego się konkursu na wybór lokalnych strategii rozwoju na lata 2023–2027, chciałbym się dowiedzieć, czy minister rolnictwa podjął już jakieś działania związane z potencjalnymi nadużyciami w toku rozpatrywania przez urząd marszałkowski w Łodzi przyznania środków finansowych – a dzisiaj na etapie środków odwoławczych – lokalnym grupom działania.

LGD to są organizacje, które są szczególnie istotne z punktu widzenia lokalnych społeczności. Otrzymują środki finansowe z funduszy

europejskich na niezwykle potrzebne działania tych organizacji. W województwie łódzkim doszło do wysypu organizacji, które tworzą członkowie Prawa i Sprawiedliwości albo osoby z nimi powiązane. W tym procesie ważne decyzje podejmował także minister rolnictwa. Przypomnę, że ministrem rolnictwa w rządzie Mateusza Morawieckiego był pan Robert Telus.

I teraz chciałbym państwa poinformować, jakież to ciekawe stowarzyszenia zostały zawiązane w ostatniej chwili w celu, jak rozumiemy, ubiegania się o środki finansowe z nowej perspektywy budżetowej. Decyzje w tym zakresie podejmuje urząd marszałkowski w Łodzi, obsadzony przez Prawo i Sprawiedliwość. Powołano m.in. stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Nasza Ziemia”. Na podstawie KRS i powszechnie dostępnych akt rejestrowych możemy się dowiedzieć, że wśród członków założycieli tego stowarzyszenia znaleźli się: Rafał Skoczylas – dyrektor biura poselskiego posła Roberta Telusa, obecnie członek zarządu tego stowarzyszenia; sekretarz Rafał Wereszczak – asystent społeczny w biurze poselskim posła Telusa, obecnie członek komisji rewizyjnej tego stowarzyszenia; Tomasz Kopera – były dyrektor biura poselskiego posła na Sejm Roberta Telusa, obecnie dyrektor Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, skądinąd jednostki podległej kiedyś urzędowi marszałkowskiemu, teraz ministrowi rolnictwa; Dawid Kucharski – asystent przewodniczącego Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wtedy, gdy tym przewodniczącym był pan Robert Telus.

Podany skład lokalnej grupy działania i reprezentacja w organach stowarzyszenia w mojej opinii powinny zostać ocenione w świetle znajdowania się osób uczestniczących w procesie naboru w sytuacji konfliktu interesów. Doszło bowiem do kuriozalnej sytuacji, że lokalne grupy działania z województwa łódzkiego składały odwołania do ministra będącego jednocześnie osobą powiązaną z członkami założycielami lokalnej grupy działania składającej wnioski w tym samym naborze. W związku z tym konflikt obszarowy może skutkować wyłączeniem innej lokalnej grupy działania, gdyby pieniądze zostały przyznane tej powołanej przez współpracowników Roberta Telusa.

Z uwagi na to, że to oświadczenie jest skierowane tylko do ministra rolnictwa, skupiłem się na jednej lokalnej grupie działania. Skład kolejnych nowo powołanych grup w Łodzi również wykazuje związki polityczne i personalne z działaczami Prawa i Sprawiedliwości. Stąd będę prosił ministra rolnictwa o analizę tej sytuacji. Dziękuję bardzo.

**MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA**

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę, pan senator Piotr Woźniak.

**SENATOR
PIOTR WOŹNIAK**

Szanowna Pani Marszałek! Szanowni Państwo!
2 oświadczenia, dotyczące 2 różnych kwestii.
Zacznę od oświadczenia, które kieruję do ministra finansów oraz do ministra zdrowia.

1 stycznia 2024 r. wchodzi w życie znowelizowane przepisy ustawy – Prawo farmaceutyczne, zgodnie z którymi Narodowy Fundusz Zdrowia ma zapewniać finansowanie dyżurów aptek ogólnodostępnych dla ludności w miastach powiatowych w wymiarze co najmniej 4 godzin w dni wolne od pracy i w wymiarze 2 godzin w porach wieczornych, maksymalnie do godziny 23.00. Jednocześnie ustawa daje samorządom terytorialnym możliwość ustanowienia, no i oczywiście, co się z tym wiąże, finansowania dyżurów w większym wymiarze godzinowym. Jak państwo się domyślcie, kij ma dwa końce. Z jednej strony oznacza to jakiś minimalny stopień zabezpieczenia dostępności aptek, z drugiej zaś oznacza dodatkowe wydatki dla samorządów terytorialnych, gdyby chciały one ludności zapewnić stały dostęp do choćby 1 apteki w powiecie. Wydaje się, że co najmniej 1 apteka działająca w systemie całodobowym w skali całego powiatu to powinien być pewnego rodzaju standard w krajach Unii Europejskiej, a nawet jest to konieczność, w moim głębokim przekonaniu.

Zapewnienie opieki zdrowotnej to zadanie państwa. Dlaczego więc zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie dostępu do leków zrzuca się wyłącznie na samorządy? Z moich wstępnych obliczeń wynika, że zapewnienie dyżurów całodobowych przez 1 tylko aptekę to wydatek ok. 400–500 tysięcy zł, oczywiście w skali roku, a takimi środkami samorządy terytorialne w przeważającej większości nie dysponują. Ale już w skali budżetu Narodowego Funduszu Zdrowia wydaje się to możliwe. W związku z tym zgłaszam to oświadczenie. W mojej opinii – i nie tylko mojej – jest to niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego wszystkim Polakom, zwłaszcza w mniejszych ośrodkach, ale także w miastach na prawach powiatu.

To oświadczenie kieruję oczywiście do 2 ministrów: do ministra finansów i ministra zdrowia.

Sprawdzam szybko czas... Jestem mniej więcej w połowie, w związku z czym szybciotko przedstawię drugie.

Szanowni Państwo, Szanowna Pani Marszałek, drugie oświadczenie.

Drugie oświadczenie jest z zupełnie innej dziedziny, kieruję je do ministra infrastruktury.

1 stycznia 2024 r. wchodzi w życie przepis wprowadzający obowiązek rejestracji nowo zakupionych pojazdów w ciągu 30 dni od daty zakupu, tym samym ten obowiązek zastąpi obowiązek zgłoszenia nabycia pojazdu. I to jest bezsprzeczny fakt. Ten przepis jest nawet potrzebny, porządkuje on stan legislacji, zwłaszcza w obrocie majątkowym. Wprowadziła go ustawa z 7 lipca 2023 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczania niektórych skutków kradzieży tożsamości. I to jest rzecz niezaprzeczalna, niekwestionowalna.

Z kolei od 31 stycznia 2022 r. obowiązują przepisy art. 73 ust. 1a ustawy – Prawo o ruchu drogowym, zgodnie z którymi możliwe jest zachowanie dotychczasowych numerów rejestracyjnych, w tym tablic rejestracyjnych, które spełniają wymagania określone w rozporządzeniu ministra infrastruktury z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów, wymagań dla tablic rejestracyjnych oraz wzorów innych dokumentów związanych z rejestracją pojazdów.

O co wnoszę? Wnoszę o zmianę tego rozporządzenia, dlatego że od 1 stycznia – mówiąc wprost i literalnie – mamy w Polsce jeszcze ok. 860 tysięcy pojazdów na tzw. czarnych, starych tablicach. W większości przypadków są to pojazdy 25-, 30- i 40-letnie, których numery mają charakter czysto historyczny. Zmiana tego przepisu, zmiana tego rozporządzenia pozwoliłaby właścicielom na zachowanie dotychczasowych tablic rejestracyjnych o charakterze historycznym. Krótko mówiąc, bardzo dużo ludzi oczekuje zmiany tego rozporządzenia, ponieważ obrót tymi pojazdami jest drastycznie ograniczony w wyniku tego, że do starych pojazdów trzeba zakładać nowoczesne tablice rejestracyjne. Zarówno kolekcjonerzy, jak i pasjonaci motoryzacji nie są z tego powodu zadowoleni.

Krótko mówiąc, wnoszę o zmianę tego rozporządzenia, która umożliwi zachowanie czarnych tablic rejestracyjnych pojazdów mających powyżej 25 lat, tzn. należy oczywiście w tym zakresie wprowadzić zmianę, która umożliwi zachowanie tych tablic lub określi odstępstwa od owego rozporządzenia.

To oświadczenie, Pani Marszałek, składam do ministra infrastruktury z gorącą prośbą

o przyjrzenie się temu tematowi. Posiadaczy takich pojazdów jest w Polsce – uwaga! – 860 tysięcy. Dziękuję bardzo.

**MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA**

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Bardzo proszę, pan senator Krzysztof Bieńkowski.

**SENATOR
KRZYSZTOF BIEŃKOWSKI**

Pani Marszałek! Wysoki Senacie! Szanowni Państwo!

Moje dzisiejsze oświadczenie dotyczy sytuacji, o której już wspominałem na początku dzisiejszego posiedzenia Senatu, a mianowicie bulwersującej sprawy zdjęcia przez wojewodę Komorskiego w Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie symbolu religijnego, czyli krzyża.

Symbol religijny, jakim jest krzyż, od początku naszego państwa związany jest z państwowością, z mieszkańcami Polski i terenów, na których zawsze mieszkali Polacy. Zresztą nie tylko Polacy, bo cała Europa to obszar, który, można powiedzieć, zaznaczano, budując kościoły i stawiając krzyże. Tam, dokąd sięgały świątynie chrześcijańskie, była Europa. Krzyż był obecny w państwie polskim, tak jak wspominałem, od początku dziejów. W trakcie rozwoju państwa polskiego również był obecny. Dopiero zabory sprawiły, że z symbolem krzyża Polacy związali swoje nadzieje na odzyskanie wolności i niepodległości. Później, gdy je odzyskali, krzyż również był obecny w państwie polskim jako symbol wiary wielu mieszkańców naszej ojczyzny. Gdy przysła okupacja, tzn. w czasie II wojny światowej, ten symbol został zniszczony – był zdejmowany przez okupantów. Niestety, później znów ten symbol był niszczone, tym razem przez kolejną zarazę, czerwoną zarazę komunistyczną. Jednak Polacy w ramach działań opozycyjnych gromadzili się wokół tego symbolu, związanego z religią, ale też z polskością i z naszą historią. Tak się działo przez cały ten czas, do 1989 r. I dlatego wtedy ponownie te symbole religijne, właśnie krzyże, zawisły w różnych urzędach, w szkołach, powróciwszy na swoje miejsce po tych okresach, gdy Polacy sami nie mogli decydować o swoim państwie.

Krzyż to był symbol, który nigdy nie był podważany, aż do, jak widzę, dzisiejszego dnia, gdy to

wojewoda dokonał aktu zmierzającego do tego, żeby zdjąć ten krzyż. Jest to sprawa dla mnie skandaliczna. Po pierwsze, jak można mówić o tolerancji religijnej, skoro w czasie przedświątecznym – ale choćby i w każdym innym czasie – robi się takie rzeczy? Wiemy, jak oburzaliśmy się – pani marszałek również – gdy symbole religijne były atakowane tutaj, w polskim parlamencie. Po drugie, jak można było w tak symboliczny sposób, wykonując takie gesty, napluć społeczności katolickiej w twarz? Jak budować wspólnotę, gdy tej społeczności wyrządza się, moim zdaniem, krzywdę moralną? I tu nie chodzi tylko o mieszkańców Lubelszczyzny czy województwa lubelskiego, gdzie ten wojewoda ma swoją jurysdykcję, bo to oddziałuje też na cały kraj. Nie uważam tego działania za zgodne z polską racją stanu i z tym, co chcemy budować na wolności religijnej. Bo chciałbym przypomnieć, że chrześcijaństwo i Polska związana z chrześcijaństwem to był zawsze dom tolerancji. Tutaj, do nas, zjeżdżali wszyscy, którzy byli gnębieni za swoją religię, za wyznanie, bo mimo że w Polsce zawsze wiara katolicka stanowiła większość, to zawsze byliśmy tolerancyjni. A jeśli będziemy zdejmować krzyże i odcinać się od tych swoich korzeni, to nie wiem, jak będzie wyglądała tolerancja i jak będzie wyglądała nasza przyszłość w tym zakresie.

Dlatego też mam nadzieję, że minister spraw wewnętrznych i administracji odbędzie stosowną rozmowę ze swoim podwładnym, wojewodą lubelskim, w celu wyjaśnienia mu, jakie zadania stoją przed wojewodą.

Państwu życzę dużo spokoju w okresie przedświątecznym, radości, wesołych świąt. Mam nadzieję, że nikt żłobka nie będzie likwidował – choć słyszałem, że właśnie w Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie zlikwidowano nawet żłobek, symbol świąt Bożego Narodzenia. Dziękuję bardzo.

**MARSZAŁEK
MAŁGORZATA KIDAWA-BŁOŃSKA**

Dziękuję.

Informuję, że protokół czwartego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej XI kadencji zostanie udostępniony senatorom w terminie 30 dni po posiedzeniu Senatu w Biurze Prac Senackich, pokój nr 255.

Zamykam czwarte posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej XI kadencji.

(Marszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską)

Dziękuję wszystkim bardzo serdecznie.

Wyniki głosowań

Wyniki głosowań

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 R. Ambrozik	.	.	.	+	+	+	+	+	+
2 W. Bernacki	.	.	.	+	+	+	+	+	+
3 H. Bieda	-	+	+	-	+	+	+	+	+
4 M. Biejat	-	+	+	-	+	+	+	+	+
5 K. Bierkowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6 G. Bierecki	.	.	.	+	+	+	+	+	+
7 P. Błaszczyk	+
8 R. Bober	-	+	+	-	.	+	+	+	+
9 A. Bodnar	+	+	+	+
10 A. Bogucka	.	.	.	+	+	+	+	+	+
11 M. Borowski	-	+	?	-	+	+	+	+	+
12 B. Borusewicz	-	+	+	-	+	+	+	+	+
13 R. Brejza	-	+	+	-	+	+	+	+	+
14 G.M. Brzezina
15 J. Chróścikowski	+	.	+	+	+	+	+	+	+
16 L. Czarnobaj	-	+	+	-	+	+	+	+	+
17 G. Czelej
18 W. Dobkowski	.	.	.	+	+	+	+	+	+
19 A. Dunin	-	+	+	-	+	+	+	+	+
20 W. Durlak	+	+	+	+	+	+	+	+	+
21 W. Dzikowski	-	+	+	-	+	+	+	+	+
22 A. Dziuba	-	+	+	-	+	+	+	+	+
23 G. Fedorowicz	-	+	+	-	+	+	+	+	+
24 J. Fedorowicz	-	.	.	-	+	+	+	+	+
25 Z. Frankiewicz	-	+	+	-	+	+	+	+	+
26 L. Galemba
27 S. Gawłowski	.	.	+	-	+	+	+	+	+
28 B. Godyla	-	.	+	-	+	+	+	+	+
29 S. Gogacz	.	.	.	+	+	+	+	+	+
30 M. Golba	+	.	+	+	+	+	+	+	+
31 A. Gorgoń-Komor	-	+	+
32 A. Górską	-	+	+	-	+	+	+	+	+
33 M. Górski	.	.	.	+	+	+	+	+	+
34 T. Grodzki	-	+	+	-	+	+	+	+	+
35 J. Gromek	-	+	+	-	+	+	+	+	+
36 R. Grupiński
37 J. Hamerski	+	.	.	+	+	+	+	+	+
38 J. Hibner	-	+	+	-	+	+	+	+	+
39 T. Jarmuziewicz	-	+	+	-	+	+	+	+	+
40 J. Jodłowski	.	+	+
41 A. Kalata	+	+	+
42 E.M. Kaliszuk	.	.	.	-	+	+	+	+	+
43 M. Kamiński	-	.	+	-	+	+	+	+	+
44 S. Karczewski	.	.	+	+	+	+	.	+	+
45 M. Karpiński	.	.	.	-	+	+	+	+	+
46 M. Kidawa-Błomska	-	+	+	-	+	+	+	+	+
47 K. Kleina	-	+	+	-	+	+	+	+	+
48 B. Klich	-	+	+	-	+	+	+	+	+
49 A. Kobiak	-	+	+
50 M. Kochan	-	+	+	-	+	+	+	+	+
51 A. Kołacz-Leszczyńska	-	+	+	-	+	+	+	+	+
52 W. Komarnicki	-	+	+	-	+	+	+	+	+
53 M. Komorowski	+	+	+	+	+	+	.	+	+

. nie głosował; + za; - przeciw; ? wstrzymał się

Wyniki głosowań

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
54 W. Konieczny	-	+	+	.	.	+	+	+	+
55 M. Kopiec	+	+	+	+
56 W. Kraska	.	.	.	+	+	+	+	+	+
57 K. Kukucki	-	+	+
58 K. Kwiatkowski	-	+	+	-	+	+	+	+	+
59 T. Lenz
60 J.F. Libicki	-	+	+	-	+	+	+	+	+
61 R. Majer	.	+	+	+	+	+	+	+	+
62 B. Małecka-Libera
63 R. Mamątow	.	.	.	+	.	?	+	+	+
64 P. Masłowski	-	+	+	-	+	+	+	+	+
65 E. Matecka	-	+	+	-	+	+	+	+	+
66 G. Morawska-Stanecka	-	+	+	-	+	+	+	+	+
67 A. Pająk	+	+	+
68 W. Pawlak	-	+	+	-	+	+	+	+	+
69 J. Pęcherz	-	+	+	-	+	+	+	+	+
70 M. Pęk	.	.	.	+	+	+	+	+	+
71 J. Piotrowska	-	+	+	-	+	+	+	+	+
72 Z. Pupa	+	+	+	+	+	+	+	+	+
73 M. Różański	.	.	.	-	+	+	+	+	+
74 J. Rusiecki	.	.	+	+	+	+	+	+	+
75 S. Rybicki	-	+	+	-	+	+	+	+	+
76 J. Sagatowska	+	+	+	.	+	+	+	+	+
77 G. Schetyna	-	+	+	-	+	+	+	+	+
78 J. Sekuła	-	+	+	.	.	+	+	.	+
79 M. Sekuła-Szmajdzińska	-	+	+	-	+	+	+	+	+
80 M. Seweryński	+	?	+	+	+	+	.	+	+
81 H.P. Siedlaczek	-	+	+	-	+	+	+	+	+
82 W. Skurkiewicz	+	.	+	+	+	+	+	+	+
83 K. Słoń	+	+	+	+	+	+	+	+	+
84 A. Szejnfeld
85 A. Szwed
86 R. Świlski	-	+	+	-	+	+	+	+	.
87 J. Trela	-	+	+	-	+	+	+	+	+
88 W. Tyszkiewicz	-	+	+	-	+	+	+	+	+
89 K.M. Ujazdowski	-	+	+	-	+	+	+	+	+
90 J. Wciśła	.	.	+	.	.	+	+	+	+
91 K. Wiatr
92 W. Witkowski	-	+	+	.	+	+	+	.	+
93 J. Włosowicz	?	+	+
94 P. Woźniak	-	+	+	.	.	+	+	+	+
95 A. Zajęc	+	+	+	+	+	+	+	+	+
96 J. Zajęc
97 M. Zawiła	-	+	+	-	+	+	+	+	+
98 B. Zdrojewska	-	+	+	.	.	+	+	+	+
99 W. Ziemiak	-	+	+
100 M. Żywno	-	+	+	-	+	+	+	+	+
Głosujących	69	63	72	72	72	81	78	79	80
Za	15	62	71	24	72	80	78	79	80
Przeciw	53	0	0	48	0	0	0	0	0
Wstrzymało się	1	1	1	0	0	1	0	0	0

**Przemówienia i oświadczenia
senatorów
przekazane do protokołu,
niewygłoszone
podczas 4. posiedzenia Senatu**

Przemówienie senatora Beniamina Godyli w dyskusji nad punktem 1. porządku obrad

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Przedstawiona ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dotyczy wprowadzenia przepisu, zgodnie z którym orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wydane na czas określony na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, którego ważność upływałaby dnia 30 czerwca 2024 r., zachowa ważność do dnia 30 września 2024 r., jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego prawomocnego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Procedowana ustawa jest potrzebna z uwagi na fakt, iż czas na wystawienie nowego orzeczenia wynosi kilka miesięcy, a brakuje lekarzy orzeczników. Przedstawiona sytuacja trwa już dłuższy czas i pojawiły się sygnały ze strony rzecznika praw obywatelskich, iż występują dość duże opóźnienia i zatory w wydawaniu orzeczeń o niepełnosprawności. Zgodnie z zapisem, który widnieje na orzeczeniu o niepełnosprawności, osoba może złożyć wniosek o przedłużenie orzeczenia o niepełnosprawności nie wcześniej niż 30 dni przed upływem ważności posiadanego orzeczenia. Nawet jeżeli osoba złoży taki wniosek wcześniej, to nie będzie podstaw prawnych do jego rozpatrywania. Przedstawioną ustawę należy zatem uznać za jak najbardziej potrzebną. Spowoduje ona, iż osoby posiadające takowe orzeczenia nie utracą posiadanych przywilejów, jak również zasiłków, które im przysługują. Przedłużenie z mocy prawa wcześniej wydanych orzeczeń oznacza obowiązek ich odpowiedniego przedłużenia przez organy właściwe z urzędu, tj. bez konieczności składania kolejnego wniosku dotyczącego praw uzależnionych od niepełnosprawności.

Przedstawione rozwiązanie należy ocenić pozytywnie, ponieważ będzie ono korzystne zarówno dla osób pobierających różnego rodzaju świadczenia uzależnione od niepełnosprawności, jak i dla pracodawców, którzy takie osoby zatrudniają. Ustawa na pewno będzie korzystnie oddziaływała na sytuację społeczno-ekonomiczną osób z niepełnosprawnością oraz ich rodzin, zapewni ciągłość świadczeń im przysługujących oraz utrzymanie uprawnień. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senator Agnieszki Gorgoń-Komor w dyskusji nad punktem 1. porządku obrad

Szanowna Pani Marszałek! Szanowni Państwo Senatorowie!

Dzisiaj chciałabym poruszyć bardzo ważny temat ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, która zakłada wydłużenie ważności orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności do dnia 30 września 2024 r. Inicjatywa ta obejmuje również karty parkingowe oraz decyzje i świadczenia oparte na tych orzeczeniach.

Jako kobieta, a także członkini „koalicji 15 października” pragnę podkreślić, że nasza koalicja stoi na straży słabszych i dąży do stworzenia jak najlepszych warunków dla osób niepełnosprawnych. Wierzimy, że wspólnie musimy dbać o równość, godność i wsparcie dla każdego członka społeczeństwa.

Decyzja o wydłużeniu ważności orzeczeń o niepełnosprawności to krok w kierunku bardziej sprawiedliwego społeczeństwa. To nie tylko techniczna kwestia, lecz przejaw zrozumienia, że wyzwania związane z niepełnosprawnością wymagają czasu, troski i empatii. „Koalicja 15 października” angażuje się w tę inicjatywę, aby wspierać i chronić prawa tych, którzy potrzebują naszego wsparcia.

Długotrwałe podejście do kwestii niepełnosprawności to nie tylko obowiązek społeczeństwa, ale także wyraz naszej ludzkiej solidarności. Każda osoba może znaleźć się w sytuacji, która wymaga zrozumienia i wsparcia. Dlatego apelujemy do wszystkich przedstawicieli tej Izby o poparcie tej ustawy.

Przedłużenie ważności orzeczeń daje czas nie tylko na ponowne rozpatrzenie spraw, ale także na dostosowanie się do zmian w życiu osób z niepełnosprawnościami. To szansa na lepsze zrozumienie i bardziej kompleksowe podejście do ich potrzeb, co może przyczynić się do długofalowej poprawy ich jakości życia.

Wierzimy, że działając wspólnie, możemy budować społeczeństwo, w którym wszyscy, bez względu na swoje zdolności, mają równe szanse i godne warunki życia. Dziękuję za uwagę.

Przemówienie senator Agnieszki Kołacz-Leszczyńskiej w dyskusji nad punktem 1. porządku obrad

Szanowna Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Bardzo dziękuję pani minister za tę ustawę, która dotyczy zachowania ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, a panu rzecznikowi praw obywatelskich – za zwrócenie uwagi na ten bardzo ważny, a jednocześnie utrudniający życie naszym obywatelom problem.

Opóźnienia w wydawaniu orzeczeń o niepełnosprawności w tej chwili wynoszą, jeśli chodzi o najdłuższe terminy, nawet ok. 8 miesięcy. Niestety, w tym czasie nie są wypłacane żadne świadczenia, tak więc osoby z niepełnosprawnością wraz ze swoimi bliskimi są zdane same na siebie, a często nie mają żadnych innych źródeł dochodu. I może to trwać, a raczej trwa, jak już wspomniałam, nawet 8 miesięcy.

W związku z tak dramatycznymi sytuacjami musimy wprowadzić zmiany, które przedłużą termin ważności wydanych już orzeczeń do 30 września 2024 r., co zniweluje wszelakie niepokoje i obawy o codzienne funkcjonowanie osób, których te orzeczenia dotyczą. Dziękuję.

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 4. posiedzenia Senatu

Przemówienie senatora Henryka Piotra Siedlaczka w dyskusji nad punktem 1. porządku obrad

Ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, których ważność upływałaby 30 czerwca 2024 r., wydłuża do dnia 30 września 2024 r. ważność orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych na czas określony, a także kart parkingowych oraz decyzji i świadczeń wydanych na podstawie tych orzeczeń, nie dłużej jednak niż do dnia wydania nowego, prawomocnego orzeczenia. Co w przypadku orzeczeń, których ważność upływa po 30 czerwca 2024 r.? Czy wówczas także obowiązywał będzie termin do 30 września 2024 r.?

Przemówienie senatora Ryszarda Świlskiego w dyskusji nad punktem 1. porządku obrad

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności zakłada, że orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane na czas określony, którego ważność upływałaby do dnia 30 czerwca 2024 r., zachowuje ważność do dnia 30 września 2024 r. To ważny krok w kierunku zwiększenia ochrony praw osób niepełnosprawnych. Wydłużenie terminu ważności omawianych orzeczeń jest konieczne, co wynika ze znacznych opóźnień i zatorów w wydawaniu nowych orzeczeń w ramach zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności. Z tego powodu wiele osób pozostaje bez jakichkolwiek środków do życia.

Osoby z niepełnosprawnościami mają prawo do pełnego i godnego życia. Świadczenie pielęgnacyjne to jedyne środki, z jakich mogą się utrzymywać osoby z niepełnosprawnością i członkowie rodziny, którzy je wspierają. Dlatego też przedłużenie ważności orzeczeń o niepełnosprawności wydawanych na czas określony w okolicznościach, w których system opieki społecznej nie nadąża z wystawianiem nowych dokumentów uprawniających do uzyskiwania środków do życia, jest nie tylko kwestią sprawiedliwości społecznej. Chodzi również o zapewnienie możliwości godnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Ponadto ustawa podkreśla naszą gotowość do dostosowywania przepisów do rzeczywistych potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Nie można dopuścić do sytuacji, w której system opieki społecznej nie spełnia oczekiwań ze względu na zbyt długi czas oczekiwania na wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i tym samym pozbawia obywateli środków do życia.

Dlatego apeluję o wsparcie niniejszej ustawy. Niepełnosprawnym obywatelom należy się pewność, że ich prawa są chronione i respektowane, a my jako przedstawiciele społeczeństwa mamy obowiązek o to zadbać. Dziękuję za uwagę.

Przemówienie senatora Beniamina Godyli w dyskusji nad punktem 4. porządku obrad

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Głównym założeniem ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego jest wydłużenie do końca 2024 r. terminu spłaty zobowiązań Polskiej Grupy Górniczej, wynoszących ok. 820 milionów zł, z tytułu niezapłaconych składek ZUS oraz pożyczki udzielonej przez PFR.

W przypadku nieprzyjęcia przedłożonej nowelizacji będziemy mieć do czynienia z poważnym problemem, ponieważ spółka nie posiada środków na spłatę swoich zobowiązań. Ustawa pokazuje, iż górnictwo jest w bardzo złej kondycji. Warto także dodać, że problemy górnictwa oraz sektora energetycznego, w obliczu obowiązku osiągnięcia założonych celów polityki klimatycznej UE oraz odcięcia się od importu węgla rosyjskiego, będą się tylko nasilać.

Z uwagi na fakt, iż przychody w górnictwie są generowane sezonowo, a co za tym idzie, występuje sezonowość zysku w przeciwieństwie do opodatkowania, proponuje się zwolnić podmioty objęte nowym systemem wsparcia z obowiązku wpłaty do urzędu skarbowego zaliczek na podatek dochodowy. Proponowane rozwiązanie ma zapewnić płynność finansową spółki.

Z uwagi na sytuację, w której znajduje się Polska Grupa Górnicza, należy zauważyć, iż zmiany w prawie są potrzebne. Nasuwa się tu jednak pytanie, dlaczego są one wprowadzane tak późno. Niestety, w tym momencie wychodzi na jaw, w jak nieudolny sposób poprzedni rząd kierował górnictwem. Sprowadzone tony węgla, zanik systemu dystrybucji oraz ceny węgla na świecie i gigantyczne koszty – widzimy, do czego doprowadziło to spółkę. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senator Agnieszki Gorgoń-Komor w dyskusji nad punktem 4. porządku obrad

Szanowna Pani Marszałek! Szanowni Państwo Senatorowie!

Zebraliśmy się tutaj dzisiaj, aby omówić istotną nowelizację ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego dotyczącą wydłużenia terminu spłaty zobowiązań przez spółki węglowe. Chciałabym podkreślić, że mamy do czynienia z sytuacją, w której istnieje konieczność interwencji legislacyjnej, tak aby wesprzeć te przedsięwzięcia odgrywające kluczową rolę w naszym kraju.

Wydłużenie terminu spłaty zobowiązań, zwłaszcza w kontekście składek na ubezpieczenia społeczne oraz wsparcia finansowego udzielonego przez Polski Fundusz Rozwoju, jest niezbędne dla zapewnienia stabilności sektora węglowego. To dziedzina, która stanowi fundament polskiej gospodarki, a także zapewnia tysiące miejsc pracy. Jednocześnie nie możemy przemilczać problemów, jakie dotknęły spółki węglowe. Rząd Prawa i Sprawiedliwości poprzez politykę obsadzania kluczowych stanowisk w tych przedsiębiorstwach partyjnymi działaczami doprowadził te spółki na skraj upadku. Ważne, abyśmy byli świadomi, że decyzje personalne miały wpływ na sytuację finansową tych spółek. Przykłady takie jak obsadzanie stanowisk według kryterium partyjnego zamiast kompetencji niestety były zauważalne.

Patrząc w przyszłość, chcemy zaakcentować pozytywny kierunek zmian. Nowe Ministerstwo Przemysłu pod kierownictwem prof. Czarneckiej zobowiązuje się do troski o rozwój regionu śląskiego. Planujemy stworzenie nowych miejsc pracy i podjęcie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju gospodarczego tego obszaru. Wierzymy, że podejmowane dzisiaj działania legislacyjne będą miały kluczowe znaczenie dla przyszłości spółek węglowych, a także dla regionu śląskiego. Mamy nadzieję, że nowa polityka przemysłowa będzie skierowana na odbudowę i modernizację tego sektora, co przyczyni się do zrównoważonego rozwoju gospodarczego całej Polski.

Dziękuję za uwagę i liczę na konstruktywną dyskusję w tej Izbie.

Przemówienie senatora Ryszarda Świlskiego w dyskusji nad punktem 4. porządku obrad

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego to odpowiedź na kryzys energetyczny spowodowany wojną w Ukrainie, wprowadzeniem embarga na węgiel rosyjski, drastycznym wzrostem cen gazu i, co za tym idzie, zwiększeniem zapotrzebowania na węgiel kamienny w całej Europie.

Proponowane zmiany polegają na wydłużeniu terminu spłaty zobowiązań pieniężnych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w części finansowanej przez pracownika i płatnika oraz niektóre instytucje państwowe, a także na zwolnieniu przedsiębiorstw górniczych z obowiązku wpłacania na rachunek urzędu skarbowego zaliczek miesięcznych, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych. Jest to działanie, które nie tylko przyniesie korzyści finansowe dla przedsiębiorstw, lecz także stworzy warunki do skoncentrowania się na inwestycjach i modernizacji, co jest kluczowe dla długoterminowego rozwoju górnictwa węgla kamiennego. Rozwiązanie to ma przynieść ulgę przedsiębiorcom związanym z górnictwem oraz umożliwić im lepsze planowanie finansowe, a także dostosowanie się do trudnych warunków, z jakimi borykają się w związku z dzisiejszym kryzysem energetycznym.

Apeluję o wsparcie procedowanej ustawy, gdyż pozwala ona na skuteczną walkę z kryzysem energetycznym, który dotknął także branżę górnictwa węgla kamiennego, stanowiącą bardzo ważny element naszej gospodarki i tradycji. Dziękuję za uwagę.

Przemówienie senatora Henryka Piotra Siedlaczka w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad

Szanowna Pani Marszałek!

Przez lata w ustawie o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej, którą uchwala się razem z budżetem na dany rok, wprowadzano przepisy zamrażające część kwot, które ustawa – Karta Nauczyciela i ustawa – Prawo oświatowe przyznają nauczycielom. W ustawie na rok 2024 niczego takiego nie znajdziemy, co oznacza, że kwoty wykładane na nagrody i doskonalenie zawodowe wzrosną, podobnie jak odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Brak takich przepisów w ustawie okołobudżetowej oznacza duży wzrost tych kwot – uwzględnione zostaną podwyżki od 2018 do 2024 r., bo wynagrodzenia nauczycieli mają wzrosnąć 1 stycznia 2024 r.

Prace nad wdrażaniem pierwszych zmian w oświacie mocno przyspieszają. Barbara Nowacka, nowa ministra edukacji, zapowiada m.in. konsultacje z ZNP i przedstawicielami organizacji pozarządowych. Na pierwszy rzut idzie m.in. kwestia wywalczonych podwyżek dla nauczycieli. W projekcie ustawy budżetowej na 2024 r. – w wersji minimum, czyli tej zaproponowanej przez ówczesny rząd Zjednoczonej Prawicy – przewidziano 12,3% podwyżki dla pedagogów. Rząd Donalda Tuska zakłada m.in. 30-procentowe podwyżki dla nauczycieli. Związek Nauczycielstwa Polskiego wzywał przyszły rząd do podwyższenia nauczycielskich wynagrodzeń z dniem 1 stycznia 2024 r. o co najmniej 1 tysiąc 500 zł.

Pojawia się jednak pytanie: kiedy zostaną wypłacone pensje w nowej wysokości i jaka będzie ostateczna decyzja dotycząca bazy procentowej tych podwyżek? Tym bardziej że do chwili obecnej nie potwierdzono jeszcze, jak będzie wyglądać kwestia przeliczenia lub wyrównania płac, jeśli chodzi o komplet dodatków przysługujących nauczycielom. Już wiadomo, że podwyżki nie zostaną wypłacone w styczniu, ponieważ budżetu nie uda się przyjąć do 1 stycznia.

Szanowna Pani Marszałek, rok 2023 dobiega końca, a wiele kwestii wciąż pozostaje w sferze domysłów. Brakuje konkretnych ustaleń, podczas gdy środowisko nauczycielskie z niecierpliwością oczekuje zapowiedzianych rozwiązań. Wyrażam nadzieję, że sprawa ta zostanie potraktowana priorytetowo i konkretne ustalenia zapadną niezwłocznie, tak szybko, jak tylko to będzie możliwe.

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewyłoszone podczas 4. posiedzenia Senatu

Oświadczenie złożone przez senatora Stanisława Gawłowskiego

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego
Adama Bodnara

Szanowny Panie Ministrze!

W związku z pojawiającymi się w ostatnich miesiącach publikacjami prasowymi dotyczącymi aktualnych losów Szczecińskiej Fabryki Wódek „Starka”, której grozi całkowita upadłość, zwracam się do pana ministra z prośbą o przeanalizowanie sytuacji, w jakiej znalazła się spółka, a także ewentualne rozważenie przeprowadzenia kontroli czynności wykonywanych w ramach nadzoru nad spółką przez jej syndyka.

Szczecińska Fabryka Wódek „Starka”, istniejąca od 1863 r., najbardziej znana jest z produkcji „starki”, czyli żytniej wódki premium. Od kilkunastu lat przeżywa jednak problemy organizacyjne zapoczątkowane upadłością państwowego właściciela „Starki” w 2010 r. 2 lata później fabryka zakupiona została przez zagranicznego inwestora, który zrestrukturyzował spółkę i przygotował ją do dalszej sprzedaży. Udało się znaleźć chętnych na zakup przedsiębiorstwa, jednakże okazało się, że pomimo zawartych umów nie zamierzali oni opłacić transakcji. Sprawa była wielokrotnie opisywana w mediach.

Jak wynika z najnowszej publikacji poświęconej sytuacji spółki, w listopadzie 2023 r. aktualny syndyk spółki Maciej Kasprzyk złożył w szczecińskim sądzie komplet dokumentów dotyczący spisu i wyceny majątku wraz z wnioskiem o zgodę na rozpoczęcie jego likwidacji. Zgodnie z zawartą w dokumentacji wyceną wartość majątku spółki została oszacowana przez syndyka na 106,3 miliona zł. Z wyceną tą nie zgadzają się aktualni właściciele spółki, którzy wskazują, że jest ona zaniżona poprzez m.in. nieprawidłowe ocenienie wartości zapasów surowca posiadanego przez spółkę czy też przyjęcie do wyceny zbyt dużego ubytku surowca na przestrzeni ostatnich lat. Zdaniem przedstawicieli właścicieli spółki nie jest możliwe, aby w ciągu kilkunastu lat wyparowało ok. 40% „surówek”. Tymczasem taka wartość przyjęta przez syndyka może powodować zmniejszenie wyceny majątku spółki o kwotę rzędu kilkudziesięciu lub nawet kilkuset milionów złotych. Jednocześnie z działaniami prowadzonymi przez syndyka także kanadyjscy właściciele spółki w dalszym ciągu podejmują działania zmierzające do zatwierdzenia układu i powstrzymania upadłości. Spółka wskazuje m.in., że pogorszenie jej stanu finansowego będące głównym argumentem syndyka w ramach jego działań w procedurze upadłościowej wynika przede wszystkim z długotrwałości postępowań dotyczących spółki, które uniemożliwiają jej normalne działanie, restrukturyzację i wznowienie działalności biznesowej. Przykładem może być chociażby fakt, że postanowienie o ogłoszeniu upadłości zostało doręczone spółce dopiero po 2 miesiącach od jego wydania, a rozpoznanie

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewyłoszone podczas 4. posiedzenia Senatu

wniosku o wstrzymanie likwidacji masy upadłości trwało 2,5 miesiąca. Brak środków chociażby na dalsze prowadzenie postępowania upadłościowego jest też wskazywany przez syndyka jako jeden z powodów konieczności sprzedaży majątku spółki „z wolnej ręki”. Taka forma wyprzedaży majątku wymaga zgody rady wierzycieli podmiotu w upadłości. W przypadku „Starki” wniosek o powołanie rady wierzycieli jednak czeka w dalszym ciągu na rozpoznanie przez sąd.

Szanowny Panie Ministrze, Szczecińska Fabryka Wódek „Starka” to ważny element historii gospodarczej regionu, a także dziedzictwo, które należy pielęgnować. Przedmiotowa sprawa jest też ważna z punktu widzenia wizerunku Polski jako miejsca przyjaznego dla zagranicznych inwestorów.

Dlatego zwracam się do pana ministra z prośbą, o której wspomniałem na wstępie. Jednocześnie mając na względzie fakt, że sytuacja SFW „Starka” była, jak udało mi się dowiedzieć w trakcie zapoznawania się tą sprawą, przedmiotem zapytania poselskiego nr 6828 w sprawie potrzeby kontroli opieszalej działalności sądów i prokuratury w zakresie postępowań dotyczących Szczecińskiej Fabryki Wódek „Starka” złożonego do ministra sprawiedliwości w dniu 8 września 2023 r., na które poprzednie kierownictwo Ministerstwa Sprawiedliwości nie raczyło odpowiedzieć w przewidzianym przepisami terminie, proszę pana ministra o odniesienie się, w miarę możliwości, do pytań zawartych także w tamtym zapytaniu.

Proszę również o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami syndyk może dokonać sprzedaży ruchomości spółki przed uprawomocnieniem się postanowienia o jej upadłości?

2. Czy zgodnie z aktualnymi przepisami syndyk nie powinien wstrzymać się z podejmowaniem działań zmierzających do sprzedaży ruchomości należących do spółki do momentu rozpatrzenia przez sąd zażalenia na postanowienie o jej upadłości?

3. Jeśli aktualne przepisy dają syndykowi wspomniane możliwości, to czy zasadne nie byłoby przeprowadzenie zmian w prawie w tym zakresie w celu zwiększenia poziomu ochrony własności w sytuacji, w której decyzje podjęte przez sąd nie mają jeszcze przymiotu ostateczności?

4. Czy Ministerstwo Sprawiedliwości zamierza przeanalizować wspomnianą sprawę i podjąć działania kontrolne względem syndyka wymienionej spółki?

Z wyrazami szacunku
Stanisław Gawłowski

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 4. posiedzenia Senatu

**Oświadczenie złożone
przez senatorów
Annę Górską, Bogdana Borusewicza,
Leszka Czarnobaja, Kazimierza Kleinę,
Sławomira Rybickiego i Ryszarda Świłskiego**

Oświadczenie skierowane do minister edukacji Barbary Nowackiej

Jako grupa senatorów z województwa pomorskiego pragniemy przekazać na ręce pani minister edukacji Barbary Nowackiej stanowisko Pomorskiej Rady Oświatowej, które zostało sformułowane 4 grudnia br. i dotyczy niezbędnego kierunku reform w polskim systemie edukacji w celu naprawienia sytuacji szkół oraz upodmiotowienia w tym systemie wspólnot szkolnych, a także każdej osoby uczącej się.

Pomorska Rada Oświatowa to społeczny organ działający od 2016 r. przy samorządzie województwa pomorskiego. Powstała niejako w odpowiedzi na działania rządu Zjednoczonej Prawicy, które doprowadziły do likwidacji gimnazjów i stopniowej centralizacji systemu, co znacznie ograniczyło autonomię dyrektorów szkół i organów prowadzących.

Kolejne zmiany poddawane były przez radę wnikliwej analizie, a cenne wnioski zostały zawarte w piśmie, które przekazujemy.

Deklarujemy wsparcie dla przedstawionych postulatów oraz w dialogu z radą.

*Anna Górską
Bogdan Borusewicz
Leszek Czarnobaj
Kazimierza Kleina
Sławomir Rybicki
Ryszard Świłski*

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewyłoszone podczas 4. posiedzenia Senatu

Oświadczenie złożone przez senator Ewę Monikę Kaliszuk

Oświadczenie skierowane do ministra infrastruktury Dariusza Klimczaka

Nowa kadencja Senatu RP to czas rozpoczęcia prac nad nowymi sprawami związanymi z problemami naszych obywateli, ale także pochylenia się nad tematyką, sprawami nierozstrzygniętymi w poprzedniej kadencji. Przykładem tych ostatnich spraw może być problematyka budownictwa mieszkaniowego i ewentualnego wprowadzenia w przepisach prawa uregulowań, które zezwalałyby na przekazywanie gruntów budowlanych na rzecz spółdzielni mieszkaniowych na budowę przez nie mieszkań w celu ustanowienia spółdzielczych lokatorskich praw do lokali mieszkalnych jako alternatywy dla budownictwa deweloperskiego oraz budowania mieszkań na wynajem. W tej sprawie zwrócił się do mnie Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP reprezentujący ok. 500 spółdzielni mieszkaniowych w Polsce, informując o konieczności powrotu do prac nad stosownymi przepisami prawa. Czas na ponowne rozważenie, czy budowanie mieszkań przez spółdzielnie mieszkaniowe w celu ustanawiania spółdzielczych lokatorskich praw do lokali mieszkalnych, po stworzeniu do tego odpowiednich ram prawnych oraz wyposażeniu spółdzielni w grunty, na których mogłyby być realizowane takie inwestycje, przyczyniłoby się do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych w naszym kraju, w szczególności jeśli chodzi o obywateli, których nie stać na zakup mieszkań na rynku komercyjnym – deweloperskim.

Proszę o informację, czy Ministerstwo Infrastruktury podjęło działania, a jeśli tak, to ewentualnie jakie, w tej kwestii, oraz o opinię co do wskazanych przez przedstawicieli spółdzielni rozwiązań.

Ewa Monika Kaliszuk

Treść

4. posiedzenia Senatu w dniach 20 i 22 grudnia 2023 r.

(Obrady w dniu 20 grudnia)

Otwarcie posiedzenia	
Projekt porządku obrad	
Zatwierdzenie porządku obrad	
senator Wojciech Skurkiewicz	3
senator Jerzy Fedorowicz	4
Głosowanie nr 1	5
Punkt 1. porządku obrad: ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności	
Sprawozdanie Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej	
senator sprawozdawca	
Agnieszka Gorgoń-Komor	5
Wystąpienie przedstawiciela rządu	
podsekretarz stanu	
w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	
Sebastian Gajewski	6
Zapytania i odpowiedzi	
senator Krzysztof Słoń	6
podsekretarz stanu	
w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	
Sebastian Gajewski	6
senator Waldemar Witkowski	7
podsekretarz stanu	
w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	
Sebastian Gajewski	7
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Wznowienie obrad	
Punkt 1. porządku obrad: ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (cd.)	
Głosowanie nr 2	7
Podjęcie uchwały	
Punkt 2. porządku obrad: zmiany w składzie komisji senackich	
Sprawozdanie Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich	
senator sprawozdawca Krzysztof Słoń	8
Głosowanie nr 3	8
Podjęcie uchwały	
Przerwa w posiedzeniu	

(Obrady w dniu 22 grudnia)

Wznowienie posiedzenia	
Uzupełnienie porządku obrad	
senator Krzysztof Bieńkowski	9
senator Kazimierz Kleina	9
Głosowanie nr 4	9
Punkt 3. porządku obrad: odwołanie przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą	
Głosowanie nr 5	10
Podjęcie uchwały	
Punkt 4. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego	
Sprawozdanie Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności	
senator sprawozdawca Jarosław Rusiecki	10
Zapytania i odpowiedzi	
senator Henryk Piotr Siedlaczek	11
senator Jarosław Rusiecki	11
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt 5. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy	
o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023	
Sprawozdanie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych	
senator sprawozdawca Leszek Czarnobaj	11
Zapytania i odpowiedzi	
senator Grzegorz Bierecki	12
senator Leszek Czarnobaj	12
senator Grzegorz Bierecki	12
senator Leszek Czarnobaj	12
Otwarcie dyskusji	
senator Krzysztof Kwiatkowski	12
Zamknięcie dyskusji	
Punkt 6. porządku obrad: ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024	
Sprawozdanie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych	
senator sprawozdawca Janusz Pęcherz	13
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Komunikaty	
Wznowienie obrad	

Spis treści

Uzupełnienie porządku obrad

Punkt 7. porządku obrad: wybór przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą

- Przedstawienie kandydatury senatora Bogdana Borusewicza na przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą
 senator Tomasz Grodzki 15
 Głosowanie nr 6 15

Podjęcie uchwały

Punkt 4. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (cd.)

- Głosowanie nr 7 15

Podjęcie uchwały

Punkt 5. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (cd.)

- Głosowanie nr 8 16

Podjęcie uchwały

Punkt 6. porządku obrad: ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024 (cd.)

- Głosowanie nr 9 16

Podjęcie uchwały**Oświadczenia**

- senator Marek Komorowski 16
 senator Krzysztof Kwiatkowski 17
 senator Piotr Woźniak 19
 senator Krzysztof Bieńkowski 20

Zamknięcie posiedzenia**Wyniki głosowań**

Przemówienia senatorów przekazane do protokołu, niewyłoszone podczas 4. posiedzenia Senatu

- Przemówienie senatora Beniamina Godyli w dyskusji nad punktem 1. porządku obrad 27
 Przemówienie senator Agnieszki Gorgoń-Komor w dyskusji nad punktem 1. porządku obrad 28
 Przemówienie senator Agnieszki Kołacz-Leszczyńskiej w dyskusji nad punktem 1. porządku obrad 29
 Przemówienie senatora Henryka Piotra Siedlaczka w dyskusji nad punktem 1. porządku obrad 30
 Przemówienie senatora Ryszarda Świlskiego w dyskusji nad punktem 1. porządku obrad 31
 Przemówienie senatora Beniamina Godyli w dyskusji nad punktem 4. porządku obrad 32
 Przemówienie senator Agnieszki Gorgoń-Komor w dyskusji nad punktem 4. porządku obrad 33
 Przemówienie senatora Ryszarda Świlskiego w dyskusji nad punktem 4. porządku obrad 34
 Przemówienie senatora Henryka Piotra Siedlaczka w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad 35
 Oświadczenie złożone przez senatora Stanisława Gawłowskiego 36
 Oświadczenie złożone przez senatorów Annę Górską, Bogdana Borusewicz, Leszka Czarnobaję, Kazimierza Kleinę, Sławomira Rybickiego i Ryszarda Świlskiego 38
 Oświadczenie złożone przez senator Ewę Monikę Kaliszuk 39

TŁOCZONO Z POLECENIA MARSZAŁKA SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Opracowanie: Biuro Prac Senackich Kancelarii Senatu

Redakcja techniczna: Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy Kancelarii Senatu

ISSN-0867-261X

